

SOVIETAI NORI TECHNINIŲ ŽINIŲ

RIMAS DAIGŪNAS

Nėra jokia naujiena, kad dvi didžiosios valstybės, JAV ir Sovietų Rusija, rūpestingai stebi viena kitos techninę pažangą. Tam reikalui mokslinės įstaigos ir valstybinės institucijos turi specialius kadrus, kurie seka savo eventualaus varžovo mokslinę literatūrą. Netiktai erudiciniai technikai, bet ir pakankamai lingvistiškai išreniruoti žinovai, metų metais gauda iš knygų, iš periodikos davinų, kas būtų kitam partneriui naujovė, moksliska pratybė, atradimas. Pirmojo sovietinio 'Sputniko' paleidimas į erdvę, buvo tam tikras smūgis amerikinės technikos prestižui. Bet 'Sputniko' technologija buvo sovietinio mokslo paslaptis. JAV-bės negavo 'kolegiškai' pateiktų davinų. JAV-bės savo skaičiavimais pasiekė stebinančių erdvės laimėjimų, iki žmogaus išlaipinimo mėnulyje...

Tačiau yra naujiena, kad nuo to laiko JAV-bės, kad ir kaip rūpestingai besekant mokslinę sovietinę literatūrą, neatranda toje literatūroje naujovių. Padėtis pasikeitė. Mokslinės naujovės plaukia iš Amerikos. Kiekvienoje mokslo šakoje, ir teoretiškai, ir praktiškai, Amerika, pilna žodžio prasme, atranda amerikais!

Sovietinis mokslas, teoretiškai ir praktiškai, tūpėja vietoje. Sovietų kompiuteriai (protinės mašinos) nedirba, kaip reikia. Sovietai netgi nepajėgė pasigaminti juostelių kompiuteriams. Be šių, vadinamų protinių mašinų, modernus mokslas lieka įkaltintas techninio netobulumo celėje. Sovietai trokšta techninių žinių.

Tikra atgaiva sovietinei technikai ir jos perspektyvoms buvo 1972 metais Nixono vizito metu Maskvoje, pasirašyta sutartis dėl apsikeitimo mokslo pajėgomis. Į tą sutartį sovietai sudėjo visas savo techninės pažangos viltis. Juk technikai išradingiausia kapitalistinė valstybė už dyką parodys, kaip pagaminti sudėtingiausius techninius agregatus, kaip juos operuoti, o esant reikalui, pristatys į sovietines laboratorijas savo geriausias mašinas...

Šiomis dienomis, per antoną Sovietų -- JAV-bių konvenciją Maskvoje, besitariant apie tarpusavį keitimąsi mokslo žiniomis, H.G. Stever pareiškė Washingtono vardu: mes padarėme gerą pradžią, bendradarbiavimas sustiprės ir patenkins mūsų abipuses viltis. Aišku, prieš akis didelis darbas. Bet mes tikime, kad išsivystys palankus ir produktyvus santykiavimas. Mes keisimės mokslininką už mokslininką, inžinierių už inžinierių ir technologų už technologą.

Šis amerikiečių interview, duotas AP agentūrai, rodo, kad visas bendradarbiavimo svoris yra technologija. Kiti mokslai (agrikultūra, biologija, medicina) nėra įtraukti į žiniomis pasikeitimo programą. 1972 metų gegužis Maskvoje tebevertina-

KAS LAIMĖJO

Artimuose Rytuose — kol kas tik Kissingeris

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Prieš pusmetį Artimųjų Rytų būklė atrodė tokia beviltiška, kad beveik nebuvo įmanoma įsivaizduoti bet kokią visiems daugiau ar mažiau priimtina išėitį. Užtat JAV Valstybės Sekretorius Kissingeris pasiekė beveik stebuklą: vietoje kovos priešai nutarė pasitraukti. Būdinga žmonių prigimčiai, kad tuo beveik stebuklu palyginti mažai džiaugiamasi. Kaip charakteringą Amerikos spaudos nuomonę galima pacituoti Newsweek redaktoriaus Arnaud de Borchgrave pažiūrą, kad nėra ko labai džiaugtis -- not very much to cheer about. Šiaip ar taip problema nesanti iš pagrindų išspręsta ir toliau sunku įsivaizduoti kaip gali būti igyven-

mas kaip anga į amerikines technologines paslaptis. Nixono vizito dienos turėjo būti technologinių amerikinių paslapčių skrynios pradarymo dienos.

AP korespondentas nurodo, kad moksliniai bei politiniai sovietiniai sluoksniai jaučia tam tikrą nerimą dėl technologinių žinių negavimo, dėl protinių mašinų juostelių gamybos paslapčių neatskleidimo.

Tuo tarpu ekonominiai saitai žengia savo keliu. Šie saitai peraugo savo prekybinę prigimtį į grynai humanistinius aspektus. Liūdno ir apgavikiškos prigimties 'grūdų pardavimas' dabar traktuojamas jau kaip šalpa šaliai, kuriai badas pažiūrėjo į akis!

Kažin, gal dabar sovietai turi daugiau praktiškos naudos iš jų žemėje statomų gamybinių įmonių, kaip kad turėtų naudoti iš teoretiškų mokslinių formulų, kurių, dėl savo fabriku netobulumo, negalėtų praktiškai naudoti? Sovietuose kapitalistinės šalys stato įmones, kurios savo produkcija betarpiškai ir militariškai stiprina sovietus. Greta tų tarybinių bei sovietų globojimo, kaip apgailėtina kvailai atrodė JAV-bių aktyvi boikotinė kova prieš... Rodeziją! Atseit, Rodezija antihumanistinė valstybė! O sovietai?

dinta Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezolucija Nr. 242, pagal kurią Izraelis turėtų pasitraukti iš visų per 1967 metų šešių dienų karą okupuotų teritorijų. Be to, amerikiečiams ir iš viso aukštesnės civilizacijos žmonėms ne labai imponuoja asmeninė Kissingerio diplomatija. Jis tol įkyriai skraidė tarp liemens rožės sergančios Izraelio premjersės Golda Meir ir vis negalinčio bronchito atsikratyti Egipto prezidento Anwar el Sadat, kol tie sutiko atitraukti savo kariuomenes. Ar negalima buvo tai atlikti kitaip: telefonu ir telegrafu? O kas, jei vienas iš jų atsisakytų iš viso Kissingerį priimti?

Iš kitos pusės, Kissingeriui buvo verta rizikuoti savo asmeniniu ir JAV prestižu. Tiesa, jis problemos neišsprendė, bet privedė prie labai įdomaus atlydžio. Reikia neužmiršti, kad galima gyventi ir su neišspręstom problemom. Pavyzdžiui, Vokietijos, Korėjos ir Vietnamo padalinimais.

Asmeninės diplomatijos reikšmės atnaujinimas irgi yra labai naudingas dalykas. Kissingerio tautinė kilmė yra labai patogi Nixono administracijai. Jei jis pats būdamas žydas, vertė Izraelį padaryti didesnių nuolaidų, jos turbūt iš tikro buvo reikalingos ir teisingos. Antra vertus, ta pati kilmė galėjo būti iššūkiu arabams. Saudi Arabija pavyzdžiui iki šiol nenorėjo priimti nei Amerikos diplomatų nei biznierių žydų kilmės. Bet tokia tautinė neapkyntos reikšmė atrodo buvusi išpūsta. Sadatas su Kissingeriu net du kartu pasibūčiavo, o Sadato intymus draugas ir jo oficiozo Al Ahram vyr. redaktorius M. Hassanein Heikal, pasikalbėjime su Spiegelio redaktoriais pareiškė, kad jokios neapykantos tarp žydų ir arabų nėra, nes jie tos pačios rasės.

"Aš esu tikresnis semitas negu koks nors žydas iš Lietuvos, apsigyvenęs Izraelyje" -- teigė Heikalas, norėdamas pabrėžti savo nuomonę, kad visas konfliktas ki-

lo todėl, kad žydai panorėjo Palestinoje įsteigti prietilį Rytų Europai. Teoriškai ir praktiškai esą įmanoma izraelitams rasti bendrų interesus su arabais, kas priverstų prie konflikto likvidavimo.

Kissingerio asmeninė diplomatija pasiekė dar vieno JAV naudingo dalyko. Kaip mes jau seniau pastebėjome šioje vietoje, jis išmušė sovietams draugystės su arabais kozirį iš rankų. Tiesa, eventualus Suezio kanalo atidarymas jiems yra naudingas ir svarbus. Dėl jo išlaikymo jie tačiau nenorės Artimųjų Rytų karo veiksmų atnaujinimo. J. Alsop neseniai būkštavo, kad kanalo atidarymas gali būti per didelė kaina už karo veiksmų nutraukimą. Girdi, sovietai dabar greitai galės pasiūsti savo laivyno dalis į Indijos vandenyną bei Persijos įlanką, tuo tarpu amerikiečiai neturi jokių atsparos punktų tame vandenyne. JAV prašymas leisti įsteigti joms didesnę bazę vienoje iš dar britų valdomoje negyvenamoje saloje buvęs britų atmetas, kurie dabartinėje būklėje bijo suerzinti arabus.

Sunku tačiau įsivaizduoti, kad tiesioginis JAV - Sovietų ginkluotų pajėgų susidarymas galėtų būti geografiniai apribotas. Greičiausiai jis išsivystytų į globalinį konfliktą, kada nulems ne laivai, bet raketos su atomineis užstatais. Kiekvienu atveju iki šiol sovietai nenorėjo tokio konflikto ir greičiausiai jo toliau vengs. Kol kas atrodo, kad Maskvos noras kartu su JAV priimti savo valią Artimiesiems Rytams Kissingerio buvo sėkmingai apeitas, atstacius geresnius santykius su arabais. Neužmirškime, kad pirmos žinios apie pasiektą susitarimą skelbė, kad tuo reikalu bus oficialiai pranešta vienu metu iš Washingtono, Maskvos, Jeruzalės ir Kairo. Iš tikro Maskva iš derybų buvo išskirta, nors su jos interesais ir skaitytasi.

Užtat man atrodo, kad Kissingeris savo pasisekimu gali teisėtai didžiulotis. Tiesa, po paliaubų pasirašymo palapinėje prie 101 kilomet-

Prof. dr. Rimgaudas Nemickas tarp eastchicagiečių Kazimiero Pociaus ir Antano Juodvalkio.

V.A. Račkausko nuotrauka

POPIETĖ SU PROFESORIUM DR. RINGAUDU NEMICKU

Prof. dr. R. Nemicko pristatymas čikagiškei visuomenei įvyko 1974 m. sausio 20 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose, Chicagoje. Popietę atidarė Namų pirm. Jonas Jurkūnas. Pasveikino labai gausiai susirinkusius svečius ir keliais žodžiais pristatė mūsų iškilųjį tautietį dr. Ringaudą Nemicką.

Dr. R. Nemickas gimė Lietuvoje, prakeliavo dipuikišką stovyklą Vokietijoje ir 1949 m., kartu su tėvais, nutūpė East Chicagoje, Ind. Pradžios (lietuviška) mokyklą pradėjo Vokietijoje, o baigė East Chicagoje, prašokęs du metus. Būdamas 16 metų baigė gimnaziją ir pradėjo studijas Bloomingtono universitete. Per tris metus baigė bendras studijas ir įstojo į Loyolos medicinos mokyklą, Chicagoje.

Medicinos studijas baigė daktaro laipsniu ir išėjo tarnauti žmonėms, reikalingiems jo pagalbos. Visas mokyklas baigė pirmuoju mokinium, o medicinos studijas su ypatingu atžymėjimu. Atlikęs privalomą praktikos stažą ir tris metus atitarnavęs kariuomenėje, Vokietijoje, specializavosi širdies ligų srityje ir šiandien yra tos rūšies katedros vedėjas Loyolos medicinos mokykloje. Priklauso visai eilei gydytojų draugijų, plačiai reiškiasi savo specialybės spaudoje, su kitais profesoriais yra išleidęs keletą knygų.

Jonas Jurkūnas išryškino tris svarbias dr. R. Nemicko savybes: gabumą, darbštumą ir ištvėringumą. Palyginti dar jaunas gydytojas, šiandien turintis vos 35 metus, yra pasiekęs tokios aukštos pozicijos, o ateityje, reikia manyti, jo gyvenimo kelias bus dar šviesesnis ir pasieks pačias aukščiausias viršūnes.

Susirinkusiųjų šilta sutiktas, pasirodė ir pats šios dienos svarbiausias asmuo prof. dr. R. Nemickas. Padėkojė už šiltą priėmimą, susirinkusius supažindino su kraujo indų svarba ir įtaka į širdies veiklą. Savo pasakaitą pailiustravo skaidrėmis.

ro akmenis, vienas Izraelio ministeris atsiminęs Vietnamą nepatenkintas pastebėjo: "Pas Kissingerį visados visos problemos iškyla po pasirašymo". Bet ar ne kiekviena sutartis galioja tik tol, kol turima jėgos priversti jos laikytis?

• Birutei Pūkelevičūtei paskirta Draugo premija 1000 dol. už romaną "Naujųjų Metų istorija". Premija laureatei bus įteikta balandžio 7 d. Chicagoje.

Uždarydamas popietę, J. Jurkūnas pasidžiaugė tokiu atplūdžiu svečių ir atsiprašė tų, kuriems pritrūko vietų ar nevisai patogiai (dėl susiglaudimo) jautėsi.

Pabaigai tenka pasakyti, kad aktualiomis temomis rengiami pašnekesiai sutraukia gausiai svečių, nors pats popiečių tikslas nėra populiarinti kokią nors lo discipliną, bet atžymėti pačius ryškiuosius asmenis.

(aj)

Los Angeles

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Los Angeles Amerikos Lietuvių Tarybos ruošiamas vasario 16-tos Dienos minėjimas prasideda š. m. vasario mėn. 15 d. (penktadienį), 11 val. iš ryto vėliavos pakėlimu prie miesto rotušės. Tolimesnis minėjimas bus vasario mėn. 17 d. (sekmadienį), 10:15 val. iš ryto keliant Lietuvos vėliavą šv. Kazimiero parapijos kieme, kviečiant abiejuose vėliavų pakėlimuose visas lietuviškas organizacijas dalyvauti su savo vėliavomis bei organizuotai. Šv. Mišios už žuvusius dėl Lietuvos laisvės bus atlaikytos vasario 17 d., 10:30 iš ryto. Tą pačią dieną, 12:45 p. p. Marshall mokyklos patalpose įvyks išskilingas minėjimas-akademija, kur pagrindiniu kalbėtoju bus Vli-ko atstovas bei žymus visuomenininkas Jonas Daugėla, atvykštąs iš Floridos; meninę programą atliks šv. Kazimiero parapijos choras vadovaujamas komp. Br. Budriūno, akomponuojant pianistei Raimondai Apeikytei. Tautinių šokių grupė, vadovaujama mokyto. Onos Razutienės, pašoks keletą šokių.

Los Angeles bei apylinkių lietuviai kviečiami į šiuos minėjimus atsilankyti ir tuo parodyti mūsų pavergtai Tėvynei, kad mes tebevedame ryžtingą kovą už jos laisvę ir niekas nepajėgs mūsų užgniaužti, kol mūsų širdyse tebedegs meilė mūsų brangiai Tėvynei. (m)

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija gruodžio 9 d. Ottawos Universiteto patalpose surengė Vilniaus 650 m. jubiliejaus paminėjimą. Pagrindiniu kalbėtoju buvo iš Clevelando istorikas dr. Juozas Jakštas, Vytauto Didžiojo ir Vilniaus Universitetų profesorius. Poetas Kazys Bradūnas, Draugo Kultūrinio Priedo redaktorius, skaitė savo poezijos iš premijuotos knygos 'Pokalbiai su Karalium' Nuotraukoje iš kairės: poetas Kazys Bradūnas, prof. dr. Juozas Jakštas, LKMA Ottawos Židinio pirmininkė dr. Marija Ramunienė, atidariusi minėjimą, kun. Dr. Viktoras Skilandziūnas, Ottawos Židinio vicepir., pirmininkavęs minėjimui dr. Antanas Ramunas, Ottawos Un-to Pedagogikos Fakulteto vicedekanas, patalpų šeimininkas.

laiškai Dirvai

DĖL LIETUVIŲ KREPŠININKŲ IŠVYKOS

Lietuvių krepšinio komandos gastrolės Europoje jau nebeaktuali tema mūsų periodikai. Spauda privalo pateikti skaitytojams gyvenamosios dienos kroniką bei įvykių vertinimus. Savo laiku, kaip ir kiti lietuviški periodiniai leidiniai, Dirva sekė ir vertino minimas gastroles. Su tuo rašiniu nesutiko krepšinio komandos vadovas Vytautas Grybauskas ir atsuntė Dirvai ilgą atvirą laišką. Dirva negalėjo patalpinti to laiško, nes reikėjo tausti vietą ir kitiems rašiniams. Dirva turi

teisę visai nedėti rašinių, su kurių pobūdžiu, stiliumi ar teiginiais redakcija nesutinka. Tačiau redakcija gerbia ir oponento nuomonę.

Šį kartą Vytautas Grybauskas žymiai sutrumpino savo atvirą laišką. Nors ir dabar jo laiškas nesutelpa įprasto 'laiško redakcijai' formoje: drastiškais užmetimais, priekaištais ir ilgiu, Dirva jį deda kaip tam tikrą, precedento neturintį, kurįžą: pastanga įmesti 'sviedinį' ir 'redakcijos krepšį'. Šiuo tą reikalą baigiame

GERB. REDAKTORIAU,

Mano laiškas nebuvo patalpintas Dirvos skiltyse, todėl skaitytojas niekada nežinoms, kiek jis buvo nekorrektiškas ar nemandagus ir ar iš viso toks buvo. Gal net patikės Jums, nes jūs tai pabrėžėte net 4 kartus. Iš tikrųjų gi mano laiškas buvo aštresnis negu man įprasta, bet jis toli gražu neprilygo savo santūrumo praradimui Jūsų spalio 3 d. vedamajam. Tokios frazės, kaip 'išeiviiia parblokšta', sutraiškytas mūsų krepšinininkų prestižas, 'sportui padaryta nuoskauda' tikrai nėra mandagus nuomonės pareiškimas. Tai bandymas suniekinti išvyką, jos vadovus ir visą sąjungą. O tvirtinimas, kad jaunimo simpoziumai, sąskrydžiai ar pan. padėtų jaunimui bresti išeivijai naudingais individualais, kaip kad angliškai bešūkauja tarpautinėje aikštėje žaidikai, skamba daugiau kaip įžeidimas ne tik tų krepšinininkų bet ir to jaunimo, kuris bėginėja mūsų kiemuose, lanko lietuviškas mokyklas, stovyklauja ir t.t. Tie angliškai bešūkauja žaidikai lanko saye lietuviais ir jie garsino Lietuvos vardą Pietų Amerikoje, Australijoje, Europoje, o šiuo metu ir tokiuose universitetuose, kaip Yale, Louisiana St., Washington St., De Paul, Iowa ar Hamilton, Kanadoje. Jais, lygiai kaip ir visu kitu mūsų angliškai bešūkaujančiu jaunimu mes turėtumėm tik džiaugtis ir didžiulotis.

Tad atrodo, kad mandagumo gairės ne visiems vienodos...

Keista, kad gerb. Red. mano laiške rado tik patvirtinimą savo vedamojo, nežiūrind, kad aš paneigiau kiekvieną tvirtinimą ar kaltinimą. Trumpai kaltoju:

Nesutikau, kad visa išeivija buvo parblokšta. Esu tikras, kad didesnė dalis buvo patenkinta. Ir abu kartu važiavę žurnalistas, nors žaidimą ir kritikavo, vienbalsai pasisakė, kad išvyka buvo verta kiekvieno suaukoto cento. Pacitavau jų pasisakymus. O neseniai įvykęs ŠALFAS-gos suvažiavimas, atstovavęs virš 1000 narių, išreiškė pasitenkinimą abiejų rinkinių pasirodymu.

Tvirtinimas, kad kelionė buvo ekskursinio pobūdžio gryna neteisybė. Laiške net minutėmis išskaičiavau tas kelias valandas, praleistas grynai ekskursijai. Net Paryžiaus ir Venecijos neteko matyti, nes Paryžiui paskirtą popietę praleidome liginėje, dėl šakio kojos, o Venecijon nebevykau, nes krepšinininkai geriau norėjo ilsėtis. Pagarba jiems!

Neteisybė, kad priėmimai buvo varginantys. Jų, ir vos po pusvalandį, teturėjoje me tik du, pas Udine ir

Mulhouse burmistrus ir apie 1 val. Paryžiaus lietuvių priėmimą pas kun. J. Petrošiu.

Užkliuvo net ir 'karštas oras'. Vėl nepataikėte, nes jis buvo nepaprastai puikus.

Paaškinimas apie olimpinės komandas yra visiškai vietoje, nes Jūs gi ieškojote kažkokios 'olimpinės' tvarkos mūsų išvykoje. O kai pradėjote samprotauti, kad reikalingas 'absoliutus poilsis su spec. valandomis raumenis išlaikyti šiltus', tai ti parodėte, koks svetimas yra jums sportinis pasaulis.

Aš niekada nesamprotavau, kad neparuošta komanda tinka kovai prieš geras komandas. Buvau įsitikinęs lygiai kaip ir krepšinio k-tas ir komandos treneris, kad pasiruošimo pilnai pakako, nes žaidikai pavieniui dirbo visą vasarą pagal trenerio nurodymus, chicagiečiai, kurie sudarė komandoms pagrindą žaidė vasaros lygoje ir tuo užgarantavo susižadimą ir pagaliau bendra treniruotė savaitę prieš išvykstant. Tai buvo žymiai daugiau negu aš turėjau prieš išvyką. P. Ameriką ir Australiją.

Nevykęs priekaištas buvo dėl žaidimo sistemos, kuriai išdirbti reikia ilgo laikotarpio. Pabrėžiau, kad dažnai pergalė ir pralaimėjimas nuolemia ne pasiruošimas ar sistema, o visa eilė kitų priežasčių, kaip susižadimai susirgimai, svetima aplinka, teisėjavimai, gal dalinai bendra nuotaika, trenerio nepatyrimas ar klaidos ir t.t. Ypač kai net 7-tas rungtynių pralaimėta vos keletos taškų skirtumu. Jūsų pavyzdys buvo, kad ana Lietuvos rinktinė su pasiruošimu ir sistema laimėjo meisterio titulą. Teisybė. Tik užmiršote, kad ta pati rinktinė, su tuo pačiu pasiruošimu ir sistema, skaudžiai pralaimėjo Paryžiuje. Arba Rusijos rinktinė, kuri treniruojasi ištisus metus ir kurios sistema yra kaip mitas, neseniai grįžo iš Europos p-bių su trečia vieta. Maskvos spauda, lygiai taip pat, kaip ir Jūs savo komandą apkaltino ir pasmerkė. Tuo tarpu Prancūzija iš tų pačių p-bių grįžo su 10-ta vieta, bet eilę rungtynių, kaip ir mūsų rinktinė, pralaimėjo vos kelių taškų skirtumu. Paryžiaus spauda išreiškė pasitenkinimą ir pasididžiavimą (daviau citatas). Kaip stipriai skiriasi įvairių žurnalistų mentalitetas...

Savo laiške daviau visą eilę citatų iš vokiečių, prancūzų ir italų spaudos. Aprašymai puikūs, bet gal reikšmingiausi buvo po rungtynių prieš Prancūzijos ir Italijos rinktines. Juose rašoma kad jų pergalės buvo dau-

SILPNI PASITEISINIMO PAGRINDAI

BRONIUS KETURAKIS

Ir dabar pirmoje v. einančia Vokietijos k-dą MTV Gies-sen, tuo metu 1973 vicemeisteri, kiti mūsų rinktinės rungtynių oponentai, yra silpnoki ir jie jokios aukštesnės pakopos – krepšinio lygio tarptautiniame ar tarp valstybiniame Europos varžymesi neturi. Muencheno Olimpiadoje Vokietija vos įkopė į 12-tą v., praeitoje 1973 m. Maskvoje, studentų universiadije 11-ji, Prancūzija (Maskvoje) 15-ji, Belgija 18-ji, o austrų visai nėra. Jeigu dabar dar arčiau grįšime prie 1973 m. to laikotarpio, kai Europoje vyko 18-tosios Europos vyrų krepšinio p-bės Ispanijoje, tai matome tokį išsidėstymą:

1. Jugoslavija – n. Europos nugalėtojas. 2. Ispanija, 3. Sov. S-ga, 4. Čekoslovakija, 5. Italija, 6. Bulgarija, o Prancūzija 10-toji. 10-toji ji buvo 17-tame Europos turnyre, atseit, be pažangos iškilesniųjų tarpe. Nei belgu ar austrų vyrų pirmoje dvylikoje išsirikiojančių nematome. Taigi kalbėti ir primygtinai teigti, kad rungtyniavome su aukštos kl. komandomis, yra žymiai perdėta ir pasiteisinimui yra menkas įrodymas. 1974 m. liepos 15-30 d.d. Puertorikoje įvyks pasaulio p-bės, kuriose dalyvaus 14-kos kraštų valstybių rinktinės. Be pasaulinio nugalėtojo Jugoslavijos, kaip ruošėjai šeiminiškai patenka be jokios varžybinės atrankos į šią sudėtį, bet kiti 12-ka kraštų suskirstyta į tris pogrupius.

'A' – Kuba, Austrija, Kanada, Čekoslovakija.

'B' – Sov. S-ga, Brazilija, Meksika ir Afrikos nugalėtojas.

'C' – JAV Ispanija, Argentina ir Azijos nugalėtojas.

Išskyrus Kanadą, mūsų vyrų rinktinės kiti partneriai net nebando prasmukti, nes jų klasė, kaip ką tik matėme 1973 m. Europos p-bėse, neteikia jokių vilčių net grupiniame 2-v. užėmime.

Pralaimėjimai net 30 tšk.

skirtumu Prancūzijos vicemeisteriui 106:76, paskutiniuoji v. Italijoje (Udinėje) tarptaut. turnyre, Belgijos vicemeisteriui Burge mst. 96:92 ir silpniausiems austrams 94:89, kalba už mūsų rinktinės skaudų pralaimėjimą.

Jeigu mūsų krepšinininkai būtų turėję tikrai teisingai pravestą kondicinį pasiruošimą, o šis yra I-ji sąlyga treniruotėms, kurių eigoje turi būti sustiprintos visos krepšiniui būtinos rungtynių sąlygos: rungtyninė ištvėrmė, o joje telpa visa, kas žaidimui fiz. požiūriu priklauso. Varžybinė sparta per visą rungtynių eigą, pilnas kamuolio veiksmų apvaldymas visose žaidimo pozicijose, sugebėjimai staugiai prasimušti iš gynimosi į veržlų ir sėkmingą puolimą, plius keletas taktinių bei staigų antpuolių su taikliu mėtymu ir judriais praėjimais, šį kartą ir per nelyg didelį vagoninį bagažą krepšių būtų sumažinęs. Iš reportažų skaitome: pasimetė, vaikščiojo, sviedins slydo iš rankų, nerand krepšio ar pan., byloja apie nesėkmę.

Visi mūsų krepšinininkai yra u-tų ar kolegijų (daugumoje) I-jų k-dų žaidėjai, kur amerikoniškos plonybės ir pats JAV krepšinio pasaulinis (visada) lygis, milijoninė atranka ir geriausias pasaulyje žaidimo sąlygos, mūsų išvyka jau iš anksto diktavo ir etinį isipareigojimą, plius kai pati Lietuva su

jos paskirais krepšinininkais Europoje turi gerą vardą. Todėl nereikia buvusiems šios krepšinio išvykos vyr. pareigūnams ieškoti įvairiausių pralaimėjimams pateisinti priežasčių, nors jų dalis turėjo įtakos žaidimų eigai, bet drąsiai pasisakyti, kad ši kelionė - išvyka buvo per skubiai ir neatydžiai paruošta ir mes vykome be jokio varžybinio laimėjimo – krepšinio titulo. Išvykos rinktinė rungtyniavime balanse, iškyrus spaudos liaupsinimą, turėjo tik 'JAV lietuviai krepšinininkai'. Asmeniškai aš visus sportininkus šios išvykos gerbiu, ypač jų vyresnius laikau itin pagarboje, bet už neatodairių ir per skubų panaudojimą sunkiai surinktų aukų, kurios anot Dirvos ir mano ankstyvesnių pasisakymų spaudoje, sveikiau ir naudingiau čia būtų išskirstytos, manau, turiu dalinai teisės irgi viešai pasisakyti.

Mes nei vienas nenorime girdėti, skaityti arba bent matyti ir nujausti, kad mūsų krepšinininkais Europoje kai kur ruošėjai nebuvo patenkinti. Dar liūdniau, kad toks iškilus ir paslaugus atstovas Europoje, kaip prancūzas Rene Kapp, pasikalbėjime su šaunioju mūsų žurnalistu Jurgiu Janušaičiu pareiškė:

– Skaudu, kad jūsų vyrai neatsilaiko. Aš dėju ir juos viltis. Gėda... po vienu rungtynių kalbėjo man Rene Kapp'.

Sportiniai laimėjimai ir lygis neišsprendžiama valstybiniu himnu, tautinės vėliavos pakėlimu ar kitais pagyrimo ženklais, bet gyvu ir realiu žaidimu ar pavieniu varžymusi, kuriame iškyla vieneto (asmens) tikrasis kultūringumo laipsnis.

Deja, tų požymių mūsų vyrams labai trūko! Didesnio išvalgumo ugdymas sportinėje rungtynių plotmėje ir tikrasis savo pajėgumo įvertinimas lyginant su kitais, laiduos sėkmingą sportinę pažangą ir visuomenės didesnę artumą.

SET UP MEN

BROWN & SHARP SCREW MACHINES

WARNER & SWASEY A. C. CHUCKERS

Set up men and experienced operators will be considered for these excellent growth positions, high pay, overtime, fringe benefits. Public transportations runs past our front door. Call or see Mr. D. MARCUS.

ENCORE MFG. CORP.

4310 Carnegie Cleveland, Ohio 44103 (216) 431-1043

(2-8)

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2100-9
TRYS MODERNIOS KOPLYCIOS

Su pagarba,

Vyt. Grybauskas

DIRVA THE LITHUANIAN NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO • PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS, INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKŪNAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS • PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR TAI SOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI GRAŽINAMI TIK AUTORIAM PASAANT • PAVARDE PASIRASYTI STRAIPSNIAI NEBŪTINI IŠREIKŠIA REDAKCIJOS NUOMONĖ • UŽ SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJĄ NEATSAKO.

REDAGUOJA: VYTAUTAS GEDGAUDAS IR ALEKSAS LAIKŪNAS

SAUSIS IR VASARIS ESTIJOS ISTORIJOJE

Kiekvienas metų mėnuo gali būti kuo nors reikšmingas, ir dėlto minėtinas tautos istorijoj. Lietuvių tautos istorijoje itin ryškus yra vasaris, kada ryžtinga deklaracija buvo atstatyta Lietuvos valstybė. Deklaracijos paskelbimo diena, vasario šešioliktoji, tapo minėtina, paskelbta valstybine švente.

Estijos valstybės įsteigimas surištis su 1918 metų sausio ir vasario mėnesiais. Tų metų sausio mėn. 21 ir 22 d.d. revoliuciniai susiformavęs komitetas, pasiskelbęs vyriausiąja krašto valdžia, paskelbė rinkimus į steigiamąjį Estijos susirinkimą. Tačiau krašte dar siautėjo politinis ir okupacinis chaosas. Ir nors tie rinkimai buvo sustabdyti, jie reiškia pirmąjį estų demokratinio, valstybinio tvarkymosi aktą.

Estų šalies taryba (Eesti Maanokogu), susiformavusi 1917 metų liepos mėnesį, nesilovė veikusi, nors ir labai bolševikuojančio elemento trukdoma. Steigėsi estų patriotų tautiniai būriai, kurių tikslas buvo stabilizuoti krašte politinę padėtį ir apsaugoti gyventojus nuo bolševikinių tarybų sauvalės.

Savo suverenios valstybės kontūrai tampa visiškai apibrėžti vasario mėn. devynioliktąją. Tris dienas vėliau už Lietuvos Tarybos deklaraciją Vilniuje, Talline sutarta paskelbti Estų nepriklausomybės manifestą. Jį paskelbė 1918 m. vasario 24 dieną. Į savo valstybinio nepriklausomumo priešaušrį estai įžengė turėdami kovinius tautinius būrius. Tačiau Estijos valstybės gyvavimas buvo sutrukdytas atslinkusios vokiečių kariuomenės, kurios vadovybė nepripažino Nepriklausomybės manifesto, išvaikė estų parlamentari-

Estonia

ne užuomazga, uždraudė estų kariuomenės formavimą. Į kovą dėl nepriklausomybės stėjo užsieninės estų delegatūros Stockholme, Paryžiuje ir Londone. Tų metų gegužės mėnesį Estijos nepriklausomybė, de facto, pripažinta aliantų, o spalio mėn. Vokietijos okupacinė valdžia nustojo veikusi. K. Pats sudarė koalicinę Estijos vyriausybę. Taip pristato šį lemtingą Estijos istorijos sunkmetį 'Lietuviškoji enciklopedija'. Bendrinuose anglų kalba informaciniuose leidiniuose tam Estijos periodui skirtos labai jau ribotos žinios.

Mūsų žinioj yra puikiai suredaguotas anglų kalba informacinis lapelis, kurio tekstas su nepaprastu taikumu supažindina plačiausiąją auditoriją su Estijos problemomis: istorija, geografiija, okupacija... Šimtais tūkstančių paskleistas, toks

Pastaruoju metu daugelis paskelbė savo atsiminimus bei atskirų įvykių aprašymus. Ryšyje su tuo iškilo kontraversinių nuomonių ir pažiūrų. Ne visos tos nuomonės ir pažiūros pasiekė spaudą.

Vokiečių ekonomistas Schacht'as yra pasakęs, kad didžiausias nusikaltimas – tai kvailystė. Esamose sąlygose, dėl buvusių padarytų neapgalvotų žygių ar istorinių faktų išskraipymo susilaukoma pasakyti kaip tikrumo būta, nes esą 'to erzelio esama ir taip jau per daug'. Kitas mano buvęs viršininkas rašo: Na ir graži gibus mūsų tautos istorija, sudaryta iš dabar skelbiamų faktų. Man atrodytų, jog šiuo metu dar daug kas neskelbtina, ir turimus davinčius paskelbus, iškiltų dar didesnių 'erzelių'. Gi iš kitos pusės, istorinius įvykius palikti iškreiptus, arba palikti tokius, kokių visai nebūta, o jei ir būta, tai išskraipytus pagal vieno asmens ar politinės grupės norus, būtų irgi nusikaltimas.

1944 m. pavasarį mūsų kariuomenės štabo ir krašto apsaugos ministerijos archyvai nebuvo sunaikinti. Taigi, istorinė tiesa, anksčiau ar vėliau – išaiškės.

Visais laikais mūsų tautai reikėjo turėti gerą ginkluotą pajėgą – kariuomenę ir vieningą tautą. Ir tą atsiekti, kiek sąlygos leido, buvo daroma apgalvotai ir ryžtingai. Per neilgą Nepriklausomybės gyvenimo laikotarpį priskaitoma buvus

lapelis skleidžia būtiniausias žinias milžiniškai auditorijai. Tai pavyzdys ir mūsų atitinkamoms įstaigoms. Komplimentiniais sumetimais mūsų Pabaltijo kaimynams, Dirva deda lapelio atvaizdą.

Mūsų rašo

ALTOS IR BALFO REIKALU

Dirvoj Nr. 98 buvo išspausdintas laiškas: "Dar apie laiškus redakcijai". Be kitų dalykų, ten duodama iškreipta informacija apie paskutiniame Altos suvažiavime pirmininko dr. K. Bobelio pasakytą kalbą. Tame laiške dr. Bobeliui priskiriamas posakis: "BALF geras sujungimas, prie kurio prisidėjo ALT, yra labai teigiamas reiškinys."

Toliau laiško autorius iš to netiksliai pacituoto sakinio daro tokias išvadas: "Tai aš vėl nebesuprantu kodėl ALT politinė organizacija susijungė su Balf organizacija? Koku būdu ALT prie to susijungimo prisidėjo ir koks iš to teigiamas reiškinys Balfui..."

Visų pirma laiško autorius klaidingai cituoja dr. K. Bobelio kalbą. Visa Altos seimo eiga buvo įrašyta magnetofono juostelėse ir pirmininko žodžius lengva patikrinti. Dr. K. Bobelis, pasidžiaugęs vidinių Balf reikalų teigiamu išsprendimu, pažymėjo: "Altas buvo padėjęs daug pastangų Balfi įkūrimui ir per daugelį metų mes didžiavomės šia Balf veikla". Ir viskas. Kai dėl Balfi būstinės Chicagoje, tai ją pasirinko pats Balfas, kur jam buvo patogiau ir ekonomiškiau. Jei kada ras patogiau tvarkytis kitaip, pasitvarkys kaip tik norės. Alta nieko bendro su tuo neturi.

ALT Inf.

DĖL PRAEITIES ĮVYKIŲ

net dvylika kariuomenės vadų ir apie tiek pat Krašto Apsaugos Ministerių. Jau vien ši skaitlinė rodytų, kad būta kas tai netvarkoje. Faktiškai, 10 metų kariuomenės priekyje buvo gen. Silvestras Žukauskas, penkerius metus gen. P. Kubiliūnas ir tiek pat gen. St. Raštikis. Taigi, šiame mūsų tautos nepriklausomo gyvenimo laikotarpyje, mus nuo kvailysčių saugojo, kaip ir žydu tautą, pats Aukščiausias.

1930 metais pradėjau tarnybą kariuomenės štabe kaip generalinio štabo karininkas. Tuo metu kariuomenės štabo šešių skyrių - departamentų viršininkais buvo: gen. št. plk. Vc. Griganavičius, gen. št. plk. Lanskaronskis, gen. št. plk. K. Grinius, gen. št. plk. Vc. Žadeika, pulk. inž. A. Krikščiuonas ir plk. J. Šarauskas. Tai buvo gerai išsilavinę, su Nepriklausomybės kovų patirtimi ir protingi lietuviai karininkai. Jų priekyje buvo gen. Z. Gerulaitis. Visi jie nebuvo aklos politikos ar kieno nors valios vykdytojai, bet atsakingi pareigūnai ir paskirę sričių tvarkytojai, karinės vadovybės patarėjai – asmenybės.

1934 metų pradžioje, gen. P. Kubiliūno užsibrėžtam kariuomenės kadrams stiprinti planui, keičiasi ir kariuomenės štabas: generolas Z. Gerulaitis, pulkininkas Lanskaronskis, pulk. K. Grinius ir eventualiai aš, iš štabo išvykstame rikiuotės pareigoms (pulk. V. Griganavičius buvo išvykęs kiek anksčiau). Kariuomenės štabas papildomas gen. št. pulk. ltn. Gustaičiu, pulk. ltn. J. Černium, kiek anksčiau pulk. K. Musteikiu ir eventualiai numatomu pulk. ltn. St. Raštikiu.

Tų metų rudenį, dėl susidėjusių įvykių ir gen. P. Kubiliūno pašalinimo, kariuomenės vadovybė ir štabas pagrindinai pasikeičia, tačiau štabo darbe tuštumos neatsirado. Štabas liko štabu, kaip atsakomingas kariuomenės vadovybės patarėjas, ginkluotų pajėgų ir tautos karinio pajėgumo stiprinimo tarnyboje. Pasikeitimas įvyko, tačiau atlikti darbai liko.

Gyvenome laikotarpyje kai kariuomenė – ginkluota pajėga (establishment) valstybei saugumo nebeužtikrino. Tačiau kariuomenė sudarė vieną pagrindinių valstybės saugumo elementų. Kariuomenės vadovybei buvo pavesta organizuoti valstybės gynimas. Štabas planavo veiksmus ateičiai, taigi, anot poeto Aisčio 'gynimo planai buvo ruošiami, galvota apie lanksčią taktiką ir toli siekiančią strategiją'. Štabas vykdė netik b-gamuosius reikalus, žvelgė į ateitį – kiek sąlygos leido sekė tarptautinius įvykius ir mūsų valstybės diplomatinę veiklą.

1938 metais, nepriklausomo gyvenimo dvidešimtmečio proga, kariuomenės vadovybės vardu, buvo per spaudą pareikšta, jog kariuomenės vadovybė padarysianti viską kraštui ginti, tačiau galimas ir nespriešinimo atvejais.

Mano per 10 metų darbo kariuomenės štabe patirtis štai kokia: tarp kariuomenės vadovybės ir štabo buvo darnus kooperavimas. Ten kur štabas galvojo kitaip, drąsiai, ryžtingai ir be svyravimų reikė, o ten kur būta pagrindo, kariuomenės vadovybė (jū garbei turii

galvoje gen. K. Musteiki ir gen. St. Raštikij) savo sprendimus keitė.

Visos valstybės nori turėti gerą – efektingą kariuomenę ir nora, kad ji kuo pigiausiai atsieitų. Mūsų valstybės politiniai vadovai siekė to paties. Suprantama ir žiūrėjome, kad skiriamos krašto saugumui lėšos turi būti gerai išbalansuotos su valstybės ekonominiu pajėgumu.

1931 metais, gen. P. Kubiliūni prašant ir ano meto Ministeriui Pirmininkui Juozui Tubeliui sutikus, Krašto Apsaugos Ministerijos sąmata 40 mil. litų paprastoms ir 5 mil. nepaprastoms išlaidoms buvo užtikrinta penkiems metams.

1934 m. sąlygos reikalavo mūsų ginklavimą gerinti ir kariuomenės skaičių didinti. Gen. St. Raštikiui buvo patvirtintas 7 metams ginklavimo planas: kas metai skiriamas nepaprastom išlaidom 25 mil. litų ir paprastom iki 90 mil. litų. Taigi, pridėjus gen. P. Kubiliūno ginklavimui išleistus 25 mil. litų, buvo užplanuota išleisti (su naujomis statybomis) 200 mil. litų. Faktiškai spėta išleisti arti 125 mil. litų.

Antroj pasaulinio karo metu Jungtinių Valstybių kariuomenės vieną diviziją apginkluoti atsiejo 200 mil. dolerių. Hitleris vokiečių kariuomenę apginkluoti per 6 metus išleido 66 milijonus aukso markių.

1931 metais buvau kariuomenės štabo aprūpinimo - tiekimo dalies vedėju. Mobilizacinei kariuomenei (apie 80.000 vyrų) trūko ginklų ir šarvuotės. Lengviausia buvo išspręsti atsargos karininkų trūkumas: į VI aspirantų laidą pašaukta per 700 vid. mokyklos baigusiu jaunuolių, papildomai panaudota 2 ir 5 pėstininkų pulkų dvi kuopos ir sekantį rudenį jau buvo per 600 atsargos jaunesnių leitenantų.

Krašto saugumas priklausė politikai. Kariuomenė yra politikos priemonė ir neatskiriamai susiejusi su politine vadovybe. Neliesdamas mūsų politinių vadovų ir kariuomenės vadovybės santykių, priminsiu Prancūziją Napoleono III ir Prūsiją Bismarko laikotarpyje. Abiejų kraštų parlamentai buvo priešingi kraštų saugumui stiprinti. Tik Bismarko ryžtu ir užsispyrimu buvo gautos lėšos Prūsijos kariuomenei modernizuoti. Tuo tarpu Napoleonas III, neturėdamas Bismarko tipo ryžtingo politikos, nei tinkamo pavaduotojo, ir pats būdamas senas ir ligotas – todėl kariuomenės perorganizavimas buvo dėl nepakankamų lėšų apribotas. Beto: tauta nepasitikėjo savo vadais, buvo susiskaldžiusi tarpusavyje ir 1871 metais įvyko neišvengiamas ir užtarnautas Prancūzijos pralaimėjimas.

1940 metais atsiduriame akligale: kariniam, politiniam ir net moraliniam apsupime. Atgavę sostinę Vilnių su ekonomiškai nepajėgia apylinke, su 33.000 taikos meto kariuomenės, per 22.000 internuotų lenkų kareivių ir puskarininkų, per 2.000 įvairių laipsnių lenkų karininkų, kilo klausimas ar pajėgsime ekonomiškai išsilaikyti. Nustojome nepriklausomybės ne dėl kariniams reikalams išlaidų reikiamo išbalansavimo, bet dėl kitų priežasčių.

Akiračiuose (1973 m. balandžio mėn. 4 Nr.) K. Baltrukonis rašo, esą 'jo turii

momis žiniomis krašto apsaugos reikalams kasmet buvo išleidžiama net visas trečdalis visų valstybės pajamų. Jei kasmet būtų sutauta benti po 30 milijonų litų, tai per 15 metų viso būtų sutauta 450 milijonų litų, patatyta 4.500 mokyklų, nusausinta pelkės. Tai esą nedovanotina istorinė klaida'.

Dar kartą: man būnant tiekimo dalies vedėju mūsų kariuomenėje buvo apie 12.000 kareivių ir puskarininkų, ir apie 1200 karininkų. Ši kariuomenės kiekį išlaikyti valstybei atsiejo 42 milijonai litų kasmet. K. Baltrukonis nori palikti krašto apsaugai tik 10 milijonų litų, tai yra arti 2 milijonų dolerių, o juk kariuomenė buvo irgi mokykla kurioje jaunuoliai buvo mokomi būti ir gerai Lietuvos valstybės piliečiais, kurių pareiga ginti kraštą. Taip pat kariuomenė rengė jaunimą sąmoningai dalyvauti viešame valstybės gyvenime.

(Bus daugiau)

DIRVAI AUKOJO

Atnaujindami prenumeratorą ir kitomis progomis aukojo šie Dirvos skaitytoriai:

P. Sirgėdas, Cicero\$2.00
V. Gilyus, Glendale 7.00
V. Salytis, France 0.79
L. Puskepalaitienė, Dearborn 7.00
T. Varanka, Clarendon Hills 5.00
N. Miškinis, Orchard Lake	3.00
K. Ralys, Cleveland 2.00
Br. Makaitis, Norwood	.. 5.00
J. Glemža, W. Germany	2.00
V. Vitkus, Rochester 2.00
T. Penikas, Woodhaven	.. 2.00
T. Rymantas, Chicago	.. 2.00
R. Nemickas, Highland	.. 7.00
R. Rukša, W. Germany	.. 2.00
J. Kučingis, Los Angeles	7.00
P. Paprockas, Queens 5.00
Br. Basiulis, Long Beach	2.00
V. Petukauskas, Cleveland	2.00
Br. Burba, Detroit 4.00
J. Vedegys, Chicago 2.00
J. Juodišius, Cleveland	.. 2.00
J. Stulga, Chicago 7.00
A. Puskepalaitis, So. Boston 1.00
Iz. Jonaitis, Cleveland	.. 5.00
S. Jaseliūnas, Toronto	.. 7.00
I. Povilavičius, Yonkers	.. 5.00
A. Repėys, Hamilton 3.86
F. Mackus, Cleveland 2.00
E. Vengianskas, Chicago	2.00
V. Janavičius, Elizabeth	.. 2.00
V. Misiūnas, Elizabeth	.. 7.00
V. Paprockas, Richmond Hill11.00
A. Dilba, Philadelphia	.. 2.00
P. Steikūnas, Chicago	.. 2.00
J. Kijauskas, Chicago	.. 7.00

Visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkojame.

MILL WRIGHT MACHINE REPAIRMEN

Prefer. journeyman experienced in operating drill press, grinders, arc welders, gas cut torches, etc. We offer a good hourly rate, insurance and pension benefits, vacation and stock option plan. For appointment call Mrs. Beach, 216-341-9494.

INLAND STEEL CONTAINER DIV. INLAND STEEL CO. 9612 Meech Ave. Cleveland, Ohio 44105 An Equal Opportunity Employer (5-7)

AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS & SET-UP MEN EXPERIENCED

Needed for expanding commercial ball bearing manufacturer in Wilson, N. C. New Britton, Multies and Brown & Sharpe single spindle experience or equivalent is desirable background. Top rates of pay, excellent fringes, paid relocation expenses and interview travel expenses. Call SYLVIA MATTHEWS at 919-237-8181 or write P. O. Box 370, Wilson, N. C. 27893. (4-10)

TAUPLYKITE DABAR

SANTAUPOS, PADĖTOS
IKI 10 DIENOS MĖNESIO.
NES NUOŠIMCIUS NUO
MĖNESIO PIRMOS.

WE PAY HIGHEST RATES:

7 1/4% — 4 yr. Certificates (Min. \$10,000)

7% — 4 yr. Certificates (Min. \$5,000)

Member F.S.L.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

Saint Anthony Savings

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois, 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

DARBINGAS ALT S-gos I SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Gruodžio 21 d. 7 val. vak. inž. K. Kruliko ir Aldonos Krulikienės namuose įvyko prieškalėdinis New Yorko ALTS-gos 1 skyriaus susirinkimas. Nežiūrint, kad oras pasitaikė blogas į susirinkimą prisirinko daugiau negu paprastai narių. Gaila, kad pats šeimininkas inž. K. Krulikas negalėjo dalyvauti, nes buvo išvykęs į Floridą, bet ponia Aldona Krulikienė sugebėjo visus maloniai priimti ir visiems užteko vietos.

Susirinkimą atidarė skyriaus pirmininkas A. Koncė. Po to, A. Krulikienė perskaitė pratėjusio susirinkimo protokolą, o sekretorius A. Vebeliūnas padarė praėjusių metų skyriaus veiklos apžvalgą. Praėjusių metų svarbiausiu skyriaus darbu tenka laikyti Vilniaus 650 metų minėjimo suorganizavimą, kuris prisidėjus ki-

toms tautinėms grupėms praėjo dideliu pasisekimu. Skyriaus išd. A. Jurgėla papasakojo apie skyriaus kassos stovį, kuris, pasirodė, nėra jau taip blogas ir skyrius gali sėkmingai savo veiklą plėsti. Baigus oficialius pranešimus, pirm. Koncė paprašė išklaudyti gautą iš ALTS Valdybos aplink-

rašti, kuriame skyriai raginami ruošti prezidento A. Smetonos minėjimus. Šiuo klausimu buvo ypatingai susidomėta. Dr. E. Noakas paminėjo, kad A. Smetona buvo tikrai nepaprasta asmenybė, nes kuriantis Lietuvai, po Vasario 16 d. akto pasirašymo, kai buvo sudaryta pirmoji vyriausybė vi-

si Nepriklausomybės akto signatarai vienbalsiai nutarė prezidentu paskirti A. Smetoną. Jis sakė, kad tais laikais Nepriklausomybės aktą pasirašiusių tarpe matome daug žymių veikėjų ir įvairių politinių pažiūrų žmonių, tačiau jie nerado kito geresnio kandidato į prezidentus kaip tik A. Smetoną. Tad šis mūsų tautai nusipelnęs prezidentas turėtų būti plačiai jo mirties ir gimimo šimtmečio proga, paminėtas.

Baigiant oficialią susirinkimo dalį klausimais ir sumanymais buvo iškelta keletas sumanymų. Dr. E. Noakas siūlė pagerbti a.a. Kazį Karpių išleidžiant jo monografiją. Taip pat buvo

Po susirinkimo buvo vaišės ir susirinkusieji toliau tęsė diskusijas.

Bendras susirinkimo vaizdas. Gale stalo sėdi skyriaus pirm. A. Koncė. Pirmą iš dešinės protokolą skaito A. Krulikienė.

pasiūlymas, kad reikia įsteigti ALTS-gos archyvą, kur būtų sutelkta visa tautinės veiklos svarbi medžiaga. Pagaliau skyriaus valdyba paraginta dažniau ruošti parengimus ir minėjimus.

Susirinkimas užtruko beveik iki pusiaunakčio, tad

pirmininkas Koncė susirinkimą uždarė, nes A. Krulikienė turėjo paruošusi staigmeną – vaišes. Besivaišinant buvo toliau diskutuojama įvairiais klausimais.

Tenka pažymėti, kad ALTS-gas 1 skyrius yra veiklus ir ateityje dar plačiau žada pasirodyti. (kk)

WANTED JOURNEYMEN
or
1ST CLASS SKILLED
MACHINISTS
BRIDGEPORT
ALL AROUND GRINDER
BENCH LEADER
BURR HAND
TRACER LATHE
HARDINGE CHUCKER
MOOG TAPE MILL
JIG BORE
MUST BE ABLE TO SET UP WORK
FROM BLUE PRINTS & CLOSE
TOLERANCE.
DAY AND NIGHT OPENINGS
TOP RATES FOR EXPERIENCED
AND
FIRST CLASS PERSONNEL
NON-UNION SHOP WITH D.T.A.
RATES AND BENEFITS
SHIELD TOOL
23261 FENKELL
DETROIT, MICH. (8-12)

WANTED SKILLED
TOOL ROOM MACHINISTS
Must be able to set up work from
blue prints & close tolerance.
Good hourly rate, overtime and
fringes.
E. W. TOOL & MFG.
3555 W. 69TH ST.
CLEVELAND, OHIO (8-14)

JOURNEYMAN
PIPEFITTERS
ELECTRICIANS
TOOL MAKERS
MILLWRIGHTS

Must have 8 yrs. exp. or jour-
neyman's card. Apply employ-
ment office, Baumhart Rd., Lo-
rain, Ohio, Tues. through Thurs.
9 A.M. to 1 P.M. and 7 P.M.
to 8 P.M.

FORD MOTOR CO.
LORAIN ASSEMBLY
PLANT
5400 Baumhart Rd.
Lorain, Ohio

An Equal Opportunity Employer (8-14)

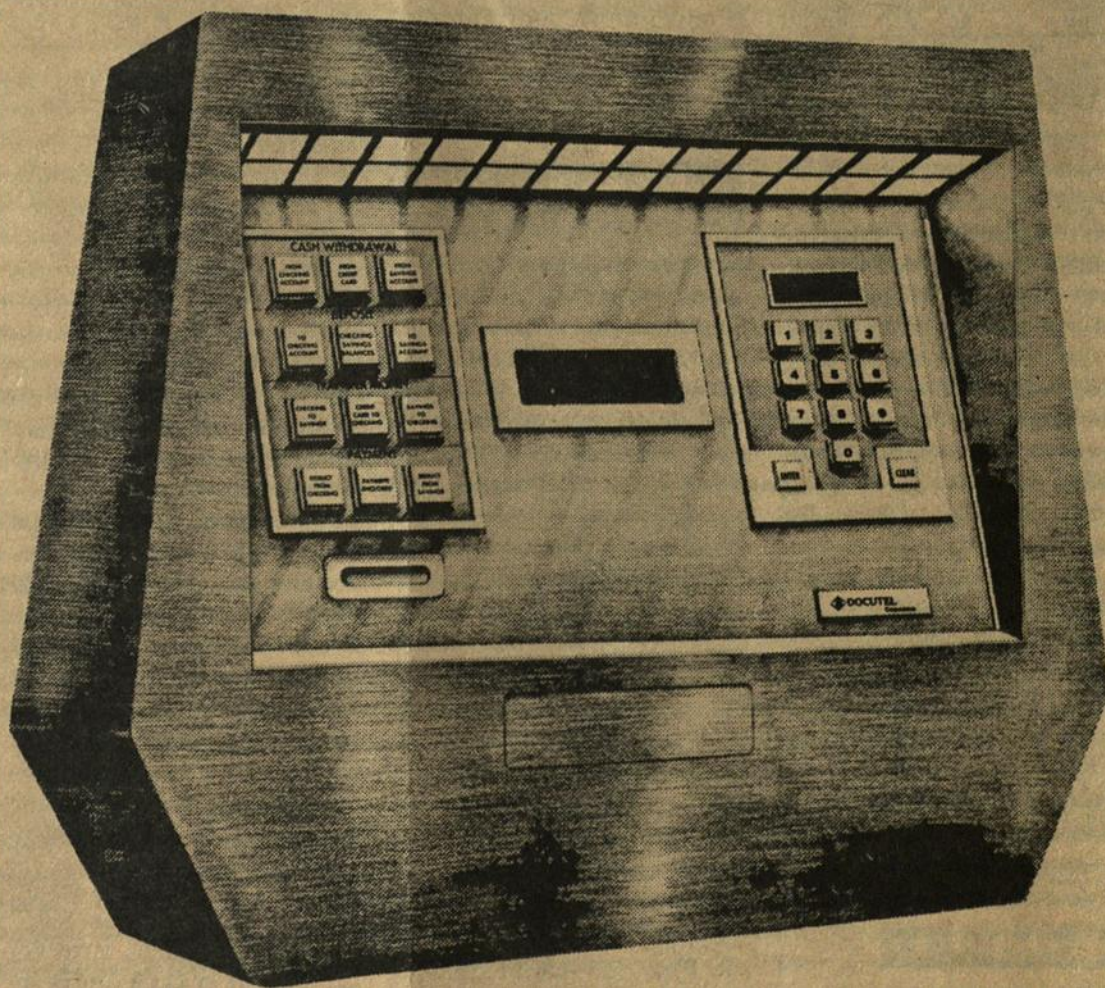
WANTED EXPERIENCED
ARMATURE WINDERS
STATOR WINDERS
Must be experienced on industrial
motors, both AC and DC. Full time.
Complete benefit program includes
paid vacations, holidays, hospitaliza-
tion, profit-sharing trust and pension
plans. For interview appointment Call
Mr. Platt, 762-9301.
AKRON CONTROLLER &
MOTOR INC
1100 HOME AVE.
AKRON, OHIO
Equal Opportunity Employer (8-10)

MACHINISTS
Job Openings for exp. Operators.
Vertical Boring Mill Operator
Turret Lathe Operators
Radial drill operators
Tool and die makers
Tool room machinists
Large floor assemblers
General shop workers
Electrical tester
Night shift premium and
benefits

Electric Products
Div.
1725 Clarkstone Rd.
Cleveland, Ohio
(between Ivanhoe and Green Rd.)
Call Mr. Kalan 216-481-1500
An Equal Opportunity Employer (5-7)

• Perkant ar parduodant
namus, prašome kreiptis
pas Čipkus Realty, 316Q1
Vine St., Willowick, Ohio
44094. Tel. 943-0910.

PRANEŠAME 24 VALANDŲ BANKO PATARNAVIMA 24 SKIRTINGOSE VIETOSE.

Dabar jūs galite atlikti pilną bankinę apyvartą — 24 valandas per dieną, kiekvieną metų dieną — Cleveland Trust naujose Bank-in-a-Box pinigų apyvartos mašinose.

Mūsų išplėstas Fast Cashier (R) patarnavimas įgalina jus padėti ar išimti pinigus iš taupymo ar čekių sąskaitos. Galite užmokėti namų apyvokos sąskaitas ar Cleveland Trust paskolos mokesčius. Pervesti pinigus iš skirtingų Cleveland Trust sąskaitų. Gauti paskolą iš Jūsų Bank-Americard. Ir dar daugiau.

Naujos mašinos yra išstatytos lauke prie 24 skirtingų Cleveland Trust mašinų lauke prie 24 skirtingų Cleveland Trust mašinų. Ir jų panaudojimui tereikalinga tik Fast Cashier kortelė. Tai yra veltu. Tad išsiimkite ją bet kurioje Cleveland Trust įstaigoje ir naudokite kada tik norite.

 CLEVELAND TRUST

KŪRYBA IR MOKSLAS

Č. GEDGAUDAS IR ISTORIJA IV

KADA PRASIDEDA ISTORIJA (1)

JURATĖ STATKUTĖ-DE ROSALES

Teorinė riba tarp proistorės ir istorijos yra ten, kur prasideda pirmosios rašytinės žinios. Kol nieko nėra raštu papasakota – tol mes klampinėjame proistorėje. Kai atsiranda pirmas užrašytas šaltinis, mes įkeliame koją į istoriją.

Č. Gedgaudo dėka, rubežius skyręs proistorę nuo istorijos stambiu šuoliu pasistūmėja tolyn į praeitį. Jis pasistūmėja ne todėl, kad staiga būtų atsiradę kažkokie nauji raštai atkeliavę iki mūsų iš tolimiausios senovės. Ne. Jis pasistūmėja vien todėl, kad daugybė iki šiol nesuprastų senovės užrašų pasidarė aiškūs, suprantami ir tuomi igyja istorinių dokumentų vertę.

Kai Č. Gedgaudas, vien kalbiniais argumentais remdamasis, mums patiekia labai įvairius Eisčių vardo gramatinius kitimus seniausiose Eurazijos, Afrikos ar Amerikos užrašuose ar pasakojimuose, jis ne tikrai įrodo faktą, kad eisčiai žilose senovėje visus šiuos žemynus buvo apkeleivę. Jis drauge kiekvieną eisčius minintį šaltinį AUTENTIFIKUOJA. Nes tikrai autentiškas būdamas, galėjo kiekvienas vardas išlaikyti išimtinai baltiškų morfologinių kitimų variantus tokiose tautose kurioms nei pats žodis,

nei jo kitimai šiandieną nieko nebereiškia.

Tokiu būdu, Č. Gedgaudas, remdamasis kalbiniais argumentais, autentifikuoja iki šiol nesuprastą žilos senovės istorinį išrašą ar pasakojimą.

'Tiki šiol neidentifikuotą istorinį išrašą' pav. sudaro sanskrito, hititų, sumerų ar babilijos aprašomi (tie patys) įvy

čiai naudojant kai kuriuose varduose skirtingus, bet visus išimtinai baltiškus, to paties mūsų veiksmažodžio pav. 'eiti' variantus. Plačiau šia savybę ištyrus, galėtų pasitvirtinti galimybė, jog visos šios – tų pačių įvykių atpasakojimo – skirtingos versijos yra kilusios iš kelių skirtingų BALTISKŲ to paties įvykio perdavimo variantų. Nes kitaip nėra kaip paaiškinti, kodėl pav. sumerų ar hebrajų versijų varduose užtikname skirtingas, BET NE sumeriškas ar hebraiškas, o BALTISKAS galūnes bei priesagas.

Kitą nesuprastą istorinių išrašų grupę sudarytų ankstyvieji graikų raštai, kurių dar tikrai vieną Homerą pats Č. Gedgaudas jau yra dalinai nagrinėjęs. Be Homero, Herodoto, Tucidides, būtų įdomu pakratyti ir Aristeo iš Prokonezo raštus apie (E)scitų tautą. Iš

Aristeo raštų kadaisė sėmėsi žinias Homeras, Pitagoras ir kiti senieji išminčiai. Šiandieną Aristeo raštai pasidarė tokie 'nesuprantami', jog modernios enciklopedijos mini Aristea kaip 'magą', o jo raštus nurodo buvusius 'sapno' ar 'vizijos' aprašymu.

Kitokio pobūdžio, bet nemažiau svarbu, 'nesuprasto šaltinio' pavyzdį sudarytų Fernando Montesino raštai. Pameni, skaitytojai, neįtikėtiną Č. Gedgaudo knygos 'Mūsų praeities beiškant' puslapį 287-288, nurodantį mūsų protėvių atvykimą į Pietų Ameriką Ramiojo Vandenyno keliu? Šią Č. Gedgaudo grynai daiktinių įrodymų dėka prieitą išvadą visu 100% patvirtina geriausias ir kruopščiausias inkų istorikas – F. Montesino. Jis buvo nepaprasto darbštumo istorikas, gyveno Peru nuo 1628 iki 1643 metų, t.y. tais laikais, kai prieškolombinių inkų medžiagos, kipu (virvinių raštų) ir kitokių raštų bei žodinių šaltinių ten dar buvo daugybė. Montesino kruopščiai ir smulkiai surašė davičius apie vieną baltųjų kolonizacijos bangą, įvykusią, anot inkų, '500 metų po tvano'. Jo patiekiami vardai ir pavadinimai nurodo, jog kolonizatoriai save vadinė (v)ariais (ž)monėmis, o kolonizuotą žemę jie vadino Varos, ar Eivaros, vardu. Montesino kalbiniai šie žodžiai teisingai suderina su Biblijoje minima 'Ofir' šalimi, tik jis negalėjo anuomet įspėti, kad šis žodis mūsų kalboje yra bendrinis, ne tikrinis daiktavardis ir gali būti vienodai pritaikytas visoms vietovėms kuriose tikrai Eisčių - Varytojų buvo gyvenata.

Ispanų ir P. Amerikos istorikai vienbalsiai pripažįsta Montesino raštų ypatingą vertę, dažnai cituoja jo patiekiamas inkų dinastijų geneologijas. Tačiau svarbiausias Montesino veikalas, 'El pais de Ofir', yra visiems toks neįkandamas, toks nesuprantamas, jog jis, kiek žinau, iki šiol niekad nebuvo išsamiai iširtas. Jis tebetūnyja rankraščio formoje ir tikrai retkarčiais vienas kitas eruditas cituoja koki nors ypatingai keistą Montesino teigimą...

Panašiu 'nesuprasto rašto' pavyzdžiu yra daug. Pav. sekančiame straipsnyje paliesiu gausių 'nesuprastų' viduramžių raštų klausimą.

FACTORY HELP
NO EXPERIENCE NEEDED FOR LIGHT FACTORY WORK.
Steady work for qualified people.
APPLY IN PERSON
INTERSTATE DIESEL CO.
2093 EAST 19th ST.
CLEVELAND, OHIO (5-14)

MEN WANTED
GENERAL LABOR STEEL WAREHOUSE
2ND SHIFT
Good Benefits
INDEPENDENT STEEL CO.
615 LIVERPOOL DRIVE
(Off Pearl & Grafton Rd.)
VALLEY CITY, OHIO
216-225-7741 (5-11)

LIETUVIS – JAV KARIUOMENES TEISMO TEISEJAS

Teisių daktaras advokatas Jurgis Gliaudys, dirbęs Kalifornijos valstijos prokuratūroje ir turėjęs savo kabinetą Los Angeles mieste, priėmė Pentagono (Office of Secretary of Army) pasiūlymą užimti kariuomenės teisėjo vietą. Nuo š.m. sausio 15 d. jaunas lietuvis teisininkas tapo kariškuoju teisėju (Military Judge).

Naujojo teisėjo biografija yra darbo ir siekių pavyzdys. Jis veikė lietuviuose. Redagavo Skautų Aido vyčių skiltį. Lietuvių spaudoje, Kary ir Drauge, vaizdavo Vietnamo karo išpūdžius. Bendradarbiavo universitetiniame dienraštyje 'The Trojan'. Įtrauktas į Lietuvių Enciklopediją t. XXXVI.

Baigęs Pietų Kalifornijos universitetą ir Loyolos Teisių mokyklą Los Angeles mieste (1968), gavo advokato teises visuose Kalifornijos ir federaliniuose teismuose. Ketverius metus praleido JAV kariuomenės Teismų departamente kapitono laipsnyje. Buvo karo teisės instruktoriumi Virginijos universitete. Gavo advokato teises visuose kariškuose teismuose. Buvo teisių patarėju didžiulėje (20.000 karių) Signal brigadoje, Ketvirtoje šarvuotųjų divizijoje. Vykde gynėjo, prokuroro ir teisėjo pareigas Fort Carson (Colorado), Presidio (Kalifornija) ir Long Binh (Vietnam) bazėse. Neretai jam teko būti bazių ryšininku su visuomene (reprezentacija, paskaitos). Saigone teko stoti bylose, kurios patraukė

Jurgis Gliaudys.

plačios spaudos dėmesį (Time, Stars & Stripes).

Vietname, bevedant teismo bylas, dažnai teko lankytis karo veiksmų zonoje, pergyventi malūšparnio avariją, slėptis apšaudomuosiuose bunkeriuose. Už drąsą buvo apdovanotas trimis bronzos medaliais ir specialiu 'Army Commendation' medaliu. Atžymėjimo raštai (Certificate of Achievement ir Certificate of Appreciation) suteikti už profesinius nuopelnus.

Teisėjo J. Gliaudžio jurisdikcijos teritorija yra karinės Pietų Kalifornijos ir Arizonos bazės. Nuolatinė šeštosios Armijos penktosios padalos teisėjo rezidencija – Fort Huachuca, Arizonoje. J.B.

Viršuje New Yorko vyrų choras Perkūnas su simfoniniu orkestru koncerto metu Kultūros Židinyje sausio 19 d. atšventęs choro gyvavimo dešimtmetį. Apačioje gausi publika klausosi koncerto.

R. Kisieliaus nuotraukos

NEW YORKO LIETUVIŲ VYRŲ CHORO DEŠIMTMETIS

Sausio 19 d. 7:30 v.v., New Yorko ir apylinkės lietuviai sugūžėjo į neseniai pastatyto Kultūros Židinio didžiąją – 500 vietų salę, pagerbti savo vyrų chorą Perkūną, paties choro surengtame koncerte, jo dešimties metų sukakčiai atžymėti. Visi bilietai buvo išparduoti. Pavėlavusiems teko pasieniais stovėti.

38 vyrų choras su solistais S. Citvaru, G. Antanaityte-Ugianskiene, palydint simfoniniam (40 asmenų) orkestrui sudainavo 13 operinių dainų bei arijų, 4 lietuvių liaudies dainas ir Ramovėnų maršą.

Vyrų choras Perkūnas yra aukšto lygio. Dainavo darniai ir entuziastingai. Tai pasiekta choro dirigento Vytauto Strolios pastangų dėka. Solistas S. Citvaras savo sodriu bosu, jam skirtas dainuoti partijas atliko be priekaištų. Solistė G. Antanaitytė-Ugianskienė newyorkiečiams dainavo pirmą kartą. Ji turi gražų soprano balsą, kurį valdo pasigėrėtina. Ji dar jauna ir laikui bėgant, jei tik norės gali tapti žymia soliste.

Nėbūdamas muzikas, nesimmu koncertininkus detališkai išnagrinėti.

Chorą papildyti solistais, o ypatingai simfoniniu orkestru – auksinė mintis. Ir esant brangiems bilietams (6 ir 5 dol., studentams 3 dol.) mūsų tautiečiai doleriukų nesigailėjo ir savo atsilankymu rengėjų padarytas nemažas išlaidas pilnai padengė su perviršium. Klausytojai neapsiriko. Solistų, choristų balsams susiliejus su orkestro garsų skambėjimu, gavosi jautri harmonija, kurios pagauti klausytojai sėdėjo sužavėti, nesigirdėjo jokio triukšmo ir tarpusavio kalbų. Tik po kiekvienos dainos publika entuziastingai plojo.

Koncertui pasigaigus buvo perskaityti choro organizatoriaus ir pirmojo dirigento muz. Vlado Baltrušaičio ir muz. Žilevičiaus iš Chicago atsūsti sveikiniai, bet niekas iš vietinių organizacijų veikėjų ir muzikų nerado reikalą chorą ir jo dirigentą 10 metų Jubilėjaus proga viešai pasveikinti. Juk choras tikrai atlieka produktingą kultūrinį darbą, kurio nariai išsimeję skirtingose New Yorko apylinkėse, aukoja savo laisvalaikį, vykdamai kas savaitę repetitijoms.

Po koncerto girdėjau pas-

tabų, kad ne savo kompanijos žmonės bandė atsisėsti į neužimtas kėdes prie vaizų stalų. Tai rengėjams greičiausiai pamoka kas gali atsitikti, kada iš anksto nebuvo suplanuota kas ir prie kurio stalo turi rezervuota vietą.

Šokiams grojo J. Thomas muzikantų grupė. Solo dainavo J. Nakas.

Kaip paprastai mūsų atžalyno mažai matėsi. Buvęs.

WANTED JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED MACHINISTS HORIZONTAL BORING MILL TURRET LATHE ENGINE LATHE

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Paid Blue Cross and Life insurance. West Side location. High hourly rate and overtime. Apply in person.

REX BUCKEYE CO
7500 Associate Ave.
Cleveland, Ohio 44144 (5-10)

WANTED EXPERIENCED BRASS FOUNDRY WORKERS MOLDERS CORE MAKERS MELTERS
Steady work for qualified men & fringe benefits.
FARNAN BRASS WORKS CO.
1104 CENTER ST.
CLEVELAND, OHIO
216-241-3323 9 a.m.-3 p.m. (5-9)

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos – Pasirinkimas didelis.

APSILANKE – ĮSITIKINSITE.

FILATELIJOS KAMPELIS

(1)

ANTANAS BERNOTAS

JAV šių metų pradžioje pakelia pašto tarifus, todėl yra išleidžiama visa eilė naujų pašto ženklų. Pvz., atvirlaiškis iš 6 c. iki 8 c., oro pašto atvirlaiškis iš 9 c. į 11 c. Paprastas laiškas iš 8 c. iki 10 c., oro pašto — iš 11 c. į 13 c.

Numatomos pakelti kainos ir laiškamis į užsienius. Jau yra išleisti (arba greitai bus išleisti) dviejų rūšių pašto ženklai po 10 c., naujo piešinio 13 c. oro pašto (sparnuotas laiškas, čia ji dedame), dviejų rūšių 18 c. ir 26 c. oro pašto ženklais. Taip pat išleidžiami nauji vokai, atvirlaiškiai ir aerogramos. Senieji vokai perspausdinami naujomis vertėmis. Tarifų pakėlimai buvo numatyti sausio 6 d., bet dabar atidėti iki kovo mėn. pradžios.

KANADA pereinę metų pabaigoje išleido seriją paprastųjų pašto ženklų: 1, 2, 3, 4, 5 ir 6 centų su ministrų pirmininkų atvaizdais, 8 c. — su nauju karalienės Elzbietos II atvaizdu. Visi piešiniai vieno tipo. Čia dedame 3 c. pašto ženklą su R. Borden atvaizdu.

Sir Robert Laird Borden (1854-1937) gimė Grand Prè, Nova Scotia provincijoje. Studijavo teisę Halifaxe ir tapo advokatu. 1896 m. buvo konservatorių partijos buvo išrinktas atstovu į Kanados parlamentą. 1911 m. jis buvo paskirtas ministru pirmininku. 1917 m. sudarė koalicinę vyriausybę ir taip pasiliko iki 1920 m., kada dėl nesveikatos pasitraukė. Į karo metu buvo imperatorinio karo kabineto narys ir dalyvavo Londono karo konferencijoje. 1919 m. atstovavo Kanadą Paryžiaus taikos konferencijoje. Dalyvavo Washingtono nusiginklavimo konferencijoje (1921-22 m.). Parašė kelis veikalus politiniais klausimais. 2. Sausio 16 d. išleisti du 8 centų pašto ženklai su Pacifiko pakrantės indėnais. Ženklai spausdinti porėlėmis.

SOVIETŲ SAJUNGA jau kelintą kartą išleido spalvotų pašto ženklų serijas su jų žymiųjų dailininkų paveikslais. Čia dedame 16 kapeikų pašto ženklą su dail. Savrasovo paveikslu, tapytu 1873 m. Paveikslas yra valst. Tretjakovo meno galerijoje Maskvoje.

Savrasov Aleksej Kontaratjevič (1830-1897), rusų ta-

pytojas, buvo vienas iš 'pėredvižnikų' sąjūdžio steigėjų (taip jis pavadintas Liet. Enciklopedijoje), lyrinio peizažo meistras. Čia duotame paveiksle parodytas jo 'Prosėlok' — nuo lietaus pažliugęs palaukės kelias ir su pragiedruliais debesuotas dangus.

V. VOKIETIJA išleido 40 pfenigų pašto ženklą Luebecko miesto katedros 800 metų įkūrimo sukakčiai paminėti.

Luebecko miestas šiaurinėje Vokietijoje prie Wakenitz ir Trave upių santakos, apie 20 kilometrų nuo Baltijos jūros. Tai labai puikus uostas, sujungtas kanalu su Elbės upe. Per uostą jau nuo senų senovės ėjo stambi prekyba iš rytinės Europos į vakarus, o iš vakarų — į rytus, pasiekdama net Rusijos Naugardą, Rygą ir kitus Baltijos uostus. Luebecko vietovė minima jau 1143 m. Saksonijos kunigaikštis Henrikas Liūtas 1157 m. po gaisro Luebecką atstatė. Čia 1173 m. buvo pastatyta senoji katedra, išlikusi iki mūsų laikų. 1226 m. L. gavo imperijos miesto teises, o 1241 m. sudarė sąjungą su Hamburgu. Po tos sutarties L. tapo pačiu pagrindiniu Hansos miestu, prie kurios prisijungė daug šiaurės ir Baltijos jūrų erdvės uostų. Žydėjo prekyba, amatai, pramonė, mokslai. Mieste pristatyta daugybė gotikos stiliaus bažnyčių, rūmų ir mokslo institucijų. Net DLK Gediminas 1323 m. kreipėsi į Liubeko miesto gyventojus, kviesdamas juos atvykti ir įsikurti Vilniuje. 1866 m. miestas įsijungė į šiaur. Vokietijos konfederaciją. II Pas. karo metu miestas buvo labai apgriautas, nukentėjo ypač senamiestis. Po karo Luebecke gyveno ir nemažas lietuvių pabėgėlių būrys, kurie čia išplėtė savo veiklą ir turėjo net gimnaziją. — Nuo 1859 iki 1865 m. Luebeckas turėjo savo atskirus pašto ženklus.

• **Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.**

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

ANTANAS GRINIUS

ŽURNALISTŲ POPIETĖ

Vis daugiau ir daugiau lietuvių susidomi žurnalistų popietėmis ir jose dalyvauja.

Sausio 20 d. Anelės ir Alfonso Žiedų namuose suruoštoje popietėje turėjome netoli 40 asmenų, kurių tarpe buvo net 4 iš Windsor: Birutė ir Petras Januškos, Jolanda ir Mykolas Kiziai. Taip pat dalyvavo: LB Michigan apygardos pirmininkas Jonas Urbonas, DLOC v-bos pirmininkas Antanas Sukauskas, Dariaus ir Girėno klubo pirmininkas Antanas Norus, 'Alkos' sambūrio režisierius ir aktorius Justas Pusdėšris, radijo vlandėlės 'Lietuviškos Melodijos' pranešėjas Alberta Misiūnas ir skyriaus nariai su žmonomis ir svečiais.

ALTS-gos skyriaus pirmininkas istorikas Jonas Švoba skaitė paskaitą 'Ar teisingai vadiname savo valdovus kunigaikščiais?'

Solistė Danutė Petronienė padainavo porą dainų. Vladas Selenis iš atminties pagal Butkų Juozą žemaitiškai papasakojo 'Zemaičių tvirtybę', Alfonsas Žiedas paskaitė savo parašytą feljetoną 'Kirpėjas' ir Anelė Žiedienė padėklamavo eilėraštį 'Baltoji lelija'.

Po meninės dalies turėjome žurnalistų žmonių paruoštą vaišes ir jų metu vedėme diskusijas.

Dauguma dalyvavusių pagėidavo tokias žurnalistų popietes surengti platesniu mastu ir salėje, o ne privačiuose namuose, nes tada galėtų dalyvauti didesnis skaičius žmonių.

Popietę pravedė sk. pirmininkas Vladas Selenis, o skaniu punčū vaišino Anelė Žiedienė talkininkaujant Irenai Alantienei, Bronei Nakienei, Bronei Sukauskienei, Birutei Januškienei ir Michalinai Bajerčienei.

Sergantiems ir popietėje negalėjusiems dalyvauti, Vytautui Alantui ir Vincui Tamošiūnui, dalyvių pasirašytos kortelės linkint greitai pasveikti pasiūstos į ligonines. Vytautui Alantui ir Fordo ligoninę ir Vincui Tamošiūnui į Providence ligoninę.

Vladas Mingėla sirguoliuotą ir sveiksta namuose žmonos Lidijos prižiūrimas.

GEGUŽINĖ PO STOGU

Amerikos Lietuvių Radijo Klubas 'Lietuvių Balsas' sausio 20 d. Lietuvių Namuose turėjo suruošęs savo

tradicinę žiemos laiku 'Gegužinė' po stogu'.

Nežiūrint blogo oro atsilankė apie 200 žmonių.

Veikė baras, įvairių valgių svetainės ir turtingas dovanų stalas. Ir dar atskiros dovanos buvo duodamos.

Į šią žiemos gegužinę buvo įjungta visa klubo valdyba. Dovanų stalą aptarnavo Petras Marčiukaitis ir Vincas Kankalis.

Bilietukus parduodė: Jurgis Rekašius ir Antanas Janušis. Bare dirbo Juozas Murinas ir Feliksas Blauzdys.

Vyr. šeimininkė Jadvyga Maršalkovičienė. Jai talkininkavo: Agota Brazaitienė, Ona Valienė, Elena Kilikevičienė, Stasė Urbonienė, Stela Gogelienė, Erna Garliauskienė, Salomėja Rimšienė, Petrė Juškienė, Eleonora Laurus ir kitos. Bendrus reikalus tvarkė ir visiems talkininkavo: Stasys Račiukaitis, Stasys Garliauskas, Jonas Maršalkovičius, klubo pirmininkas Kazys Gogelis ir vicepirmininkas Vacys Urbonas.

Atsilankiusieji labai pagėidavo, kad tokių gegužinių po stogu ir dažniau būtų surengiami.

VESTUVĖS

Sausio 19 d. švento Antono bažnyčioje parapijos klebonas kun. Kazimieras Simaitis sutuokė jūrų šaulių 'Svyturio' kuopos pirmininką Mykolą Vitkų su Windoro gyventoją Ona Zostaitė-Baltrušaitiene. Jų palėdą sudarė: Jūratė ir Lionginas Pečiūrai, Baltrušaitienės du sūnūs Vytautas ir Kęstutis, šaulės ir šauliai — uniformuoti vadovaujami vicepirmininko Alfonso Šukio. Taip pat bažnyčioje dalyvavo jų draugai ir pažįstami.

Ona yra baigusi Lietuvoje Panevėžio Mergaičių gimnaziją ir Vytauto Didžiojo Universitetą (Odontologijos skyrių) ir kaip dantistė dirbo Pakruojaus miestelyje. Priklausė ateitininkų 'Gajos' korp. Rusams artėjant į Lietuvą su savo vyru gydytoju Vytautu Baltrušaičiu pasitraukė į Vokietiją, iš jos į Daniją ir 1949 metais atvyko į Kanadą, apsigyvendami Winsore. Daugiau kaip prieš metus įvykus nelaimei ir smarkiai apsidegęs vyras mirė ir liko našlė.

Mykolas Vitkus nuo jaunu dienų dalyvauja šaulių eilėse ir ten eina įvairias pareigas. Karo metu baigė Karo Mokyklą ir buvo pakeltas į leitenanto laipsnį. Yra LSST c.v. jūrų skyriaus vadovas ir jūrų šaulių 'Svyturio' kuopos pirmininkas. Labai energingas ir darbštus visuomeninėje veikloje. Jo pastangomis nupirktas prie Dainavos 8 akrų žemės sklypas ir ten rengiama šaulių stovyklavietė 'Pilėnai'. Daugiau kaip priešmetus netekęs žmonos Nelės, liko našlys.

Ona ir Mykolas Vitkai vestuvinę puotą yra numatę surengti Lietuvių Namuose vėliau ir į ją pakviesti ne tik šaulius, bet ir daug svečių.

KURIA JAUNĄ ŠEIMĄ

Birutė Marčiukaitytė ir dr. Šarūnas Tauras susituokė gegužės 11 d. Dievo Apvaizdos bažnyčioje ir vestuvines vaišes įvyks Kultūriniam centre. Birutė yra Elenos ir Petro Marčiukaičių dukra, o dr. Šarūnas Tauras yra sūnus daktarų

PERORGANIZUOJA PABALTIJŲ ŽEMĖS ŪKĮ

Jau keliolika kartų pasinaudojau M. Parks, The Baltimore Sun Maskvos korespondento idomiais pranešimais apie padėtį Pabaltijoje. Šis korespondentas, matyti, surado 'adatos skylytę, per kurią ir dramblys, kai kada gali prasmukti į draudžiamą SSSR imperijoje lankyti respublikas. Žinoma, Parks niekada nemėgina užrūstinti, savo aštria kritika Maskvos užs. korespondentų bosų, susispietusių MIDo informacijų skyriuje.

Praejusiu metų vasarą Parks parašė savo atstovaujama laikraščiui korespondenciją iš Estijos sostinės, Talino. Šis straipsnis dėl savo aktualumo yra vertas ir Dirvos skaitytojų atydu.

Žurnalistas rašė, kad 'Pabaltijoje jau buvo paruošti planai perorganizuoti visų trijų respublikų žemės ūkį. Manoma, kad išsklaidytieji ūkiai bus sutelkti į sumiestintus kaimus ir juose taip pat galėsianti atsirasti kokios nors pramonės įmonės, toje vietovėje ir apylinkėje reikalingiems dalykams pagaminti'.

Suprantama, kad šių pakeitimų planuotojai nori tikslingiau išnaudoti esamo darbo jėgą, kurios trūksta visose trijose respublikose. Tuomi pačiu tikima tokiuose agrograduose pakelti žemės ūkio našumą. Už pastangas dirbantiesiems, naujo pobūdžio kolchozuose, būtų žymiai pagerintos materialinės sąlygos.

Tuo būdu ligi dabar dar pusiau laisvi likę ūkininkai būtų suvaryti į kaimų 'apartamentus'. Tačiau yra prisišibijoma, kad naujas kolchozinimas, koku gražiu vardu jį nedažytų, galėtų sukelti prieš-rusiškas nuotaikas, kurios dar ir dabar rusena kol-

Taurų gyvenančių Chicagoje.

VASARIO 16

L.B. vasario 16 minėjimas įvyksta vasario 10 d. ir pradėdamas 10:30 šv. Mišiomis.

Minėjimo akademija Kultūriniam Centre pradės 12 val. Akademijos programą išpildys jaunimas.

Foto paroda veiks nuo 11:30 iki 4:00. Detroito fotografai norėdami dalyvauti šioje parodoje susiriša su L. B. valdybos nare Stase Smalinskiene tel. 356-1005.

• Muz. S. Šližys primena, kad dainų paruošimo repeticijos vyksta kiekvieną sekmadienį nuo 12 val. 15 min. iki 1 val. 15 min. po pietų šv. Petro parapijos salėje. Sekmadienio repeticijos yra skirtos jaunimui ir suaugusiems.

KULTūros KLUBO NARIŲ SUSIRINKIMAS

Detroito Lietuvių Kultūros Klubu valdyba šaukia klubo narių metinį susirinkimą š. m. vasario 3 d., 12 val. Lietuvių Namuose.

Į šį susirinkimą kviečiami klubo veiklos talkininkai ir rėmėjai. Norintieji galės įstoti į klubą ir tuo pagyvinti veiklą.

Po oficialios dalies — rinkimų ir pranešimų, bus kvietę ir laisvi pašnekėsiai. Valdyba kviečia gausiai dalyvauti ir būti aktyviais kultūrinių darbų vykdytojais. A. M.

chozininkų širdyse; bolševikai neužmiršta, kad visuose trijuose Pabalties kraštuose dar tebėra labai gyvos tautiškos idėjos ir naujais prievartos veiksmais, sovietai nenorėtų jų dar labiau uždegti, rašo Parks.

Toliau žurnalistas cituoja draugą Georgijų Uchovą, Latvijos Valstybinio Plano Komiteto vicepirmininką; pastarasis teigė, kad 'toks žemės ūkio reorganizavimas yra būtinas, tačiau jis nebūsiąs prievartinio pobūdžio'. (Greičiausia, kad meluoja drg. Uchovas, aut.) Uchovo nuomone, 'prievertavimas galės sukelti nepageidaujamas politiškas ir ūkiškas pasekmes'.

Žinoma, kad Rygoje, Vilniuje ir Taline jau yra visiškai paruošti ž. ūkio reorganizavimo planai. Pagal turimus statistiškus duomenis Latvijoje dar yra likę apie 25,000 išlikusių sodybų, kurios nėra pilnai įjungtos į valstybinio vergavimo sistemą. Prasidėsiantis didžiulis gyventojų perkeldinimas Latvijoje bus pats stambiausias po įvykusio kolchozinimo 50-ųjų metų pradžioje. Teigiama, kad dabartinis 'agradinimas' būsiąs vykdomas savanorišku (sovietinė prasme) principu. Vello Tarmisto, vienas atsakingas estas ekonomistas pareiškė, kad 'agrogradų kūrimas yra labai jautrus dalykas ir šioje srityje negalima panaudoti nei jėgos nei prievartos. Ir mes geriau pritaikysime pelno ir uždarbio principą', teigė Tarmisto.

Tačiau Maskva nenori sukurti su čia buvusių komunistų išvedžiojimais: esą Maskvos kantrybė baigiasi besiklausant Pabaltiečių draugų samprotavimų. Esą šie visi apmokėjimo ir pelno ir kiti principai jau nagrinėjami dešimtį metų, o sodybos tebestovi kaip stovėjusios savo vietose. 'Jau atėjo laikas visus planus ir bandymus igyvendinti, bet ne diskutuoti', rašė Sovietų S-gos ž. ūkio laikraštis savo vedamajame. Gi KP narys iš CK ž. ūkio konferencijoje Maskvoje neseniai pareiškė, kad 'tolimesnis nustatytų planų delsimas Pabaltijoje tegali būti paaškinamas vien silpna vadovybe. Buržuazinių ir konservatyvių idėjų toleravimas yra nieku nepateisinamas: reorganizacija privalo būti vykdoma be jokio atidėjimo'. Žinoma, tokio pobūdžio pareiškimai Maskvoje kelia nerimą Pabaltijoje.

Lietuvoje, didžiausioje iš visų trijų respublikų šiuo metu yra apie 1,500 kolūkių, kurių kiekviename yra apie 3,800 akrų; gi 300 valstybinių ūkių turi apie 5,000 akrų kiekvienas. Apie Lietuvos ž. ūkio reorganizavimą taip pasisakė Povilas Draugelis, Lietuvos Valstybės Planavimo Komiteto vicepirmininkas, 'dabartinėje ž. ūkio sistemoje esama daug netobulumų, kurie bus tikrai pašalinti įvykdžius reorganizaciją. Mes neprivaleme nugazdinti ūkininkų. Tačiau, yra daug balsų, jog mes per daug lėtai žengiamo į priekį. Skubėjimas gali visus reikalus ir planus sugadinti. Žinoma, mes darome viską, kad šią problemą kuo greičiausia išspręsti...' taip kalbėjo drg. Draugelis.

Žinoma, ar drg. Draugelis skubės ar lėtai judės, Maskvos bosams vistiek ne itin. Nes jis nėra Komiteto pirmininkas, bet tik vice, kaip tai yra priimta Sovietinėje imperijoje. (ab)

DĖMESIO!

Atvažiuavę 3 dienom — mokės tik už dvi. Viena diena veltui. Reikia turėti šio laikraščio iškarpa.

SEASCAPE BEACH MOTEL, DAYTONA BEACH, FLORIDA

Centras visų Floridos įdomybių. Valandos važiavimu pasieki: WALT DISNEY, SEA WORLD, SPACE CENTER, SILVER SPRINGS ir kitas vietas.

Kviečiame aplankyti ir apsigyventi mūsų motelyje. Rasite gerą ir nuoširdų patarnavimą. Gražius ir švairius kambarius. Spalvota TV. Plaukymo baseiną — žiemos metu šildomas.

Kainos neaukštos ir visiems prieinamos. Lauksime.

A. Andriulis

SEASCAPE BEACH MOTEL
3321 S. ATLANTIC AVE.
DAYTONA BEACH, FLA. 32018
Tel.: 904-767-1372

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

VASARIO 16
MINĖJIMAS

Minėjimas įvyksta sekmdienį, š.m. vasario 17 d. sekančiais:

10 val. ir 10:30 val. ryte šv. Mišios abiejose liet. parap. bažnyčiose.

Iškilmingas minėjimas 4 val. p.p. Naujos Liet. Parapijos salėje. Pagrindinę kalbą pasakys ALT ir LB veikėjas ir daugelio amerikiečių organizacijų pareigūnas dr. Jonas Genys iš Washingtono. Minėjime taip pat kalbės Clevelando meras Ralph Perk.

Koncertinėje Dalyje pasirodys sol. Aldona Stempuzienė ir Clevelando Ramovėnų choras, vadov. muz. Juliaus Kazėno. ALT

• Lithuanian Village Inc. akcininkų metinis susirinkimas šaukiamas sekmdienį, 1974 vasario 24, 12 val. Lietuvių Namų salėje.

Susirinkime bus renkami keturi nauji direktoriai, patvirtinta namų statybos apyskajta ir svarstomi kiti svarbūs bendrovės reikalai.

1974 sausio 1 baigėsi kadencijos terminas šioms direktoriams: Jonui Apanavičiui, Vacui Vinclovui, Stasiui Mačiui ir Stasiui Lukui.

MOKINIŲ AUKA DIRVAI

• Jolanda Mickevičiūtė, Vyskupo Valančiaus lituanistinės mokyklos Clevelando 12 skyriaus mokinė, atnešė Dirvos redakcijon iš mokyklos mokinių surinkusi 17 dol. 50 c. ir įteikdama redaktoriui pasakė:

"Skaičiau Dirvoj, kad turite skolų įrengiant naujas mašinas ir sugalvojau, kad turėčiau parinkti pinigų iš mūsų mokyklos tam kilniam darbui, tai tą ir padariau. Nors tai nedaug, bet daug sveria. (Mokiniai suaukojo po centą ir dešimtuką tad susidarė pilna dėžutė. Red.).

Mokytojai mus mokina apie spaudos draudimą, kad knygnešiai nešė slaptai knygas ir motinos mokino vaikus prie ratelio. Galvoju, kad mes šiais laikais neįvertinam mūsų spaudos. Bet kas būtų jeigu laikraščiai užsidarytų vieną dieną? Tada būtų per vėlu įvertinti mūsų spaudą. Lietuviški laikraščiai yra svarbūs ne

Sol. Aldona Stempuzienė dalyvaus minėjęje programoje Vasario Šešioliktosios minėjime Clevelande vasario 17 d. Nauj. parapijos salėje. Programoje taip pat dalyvaus ir ramovėnų choras, vadovaujamas muz. Juliaus Kazėno. Pagrindiniu kalbėtoju bus dr. J. Genys iš Washingtono. Minėjimo pradžia 4 v. p.p. Rengia ALT Clevelando skyrius.

tik maži mokantiems angliškai, bet ir tiems kurie moka angliškai, nes negalėtų žinoti, kas dedasi lietuvių gyvenime. Be to, mūsų spauda išlaiko gyvą lietuvių kalbą, kuri yra viena iš seniausių kalbų indoeuropiečių grupėje. Mūs; visų pageidavimas, kad Dirvoj būtų įvestas jaunimo kampeilis, kurį užpildytų pats jaunimas, kuriame atspindėtų jaunimo nuomonės".

Dirva nuoširdžiai dėkoja Jolandai Mickevičiūtei ir visiems Vysk. Valančiaus mokyklos mokiniams su savo kuklia auka parėmusiems laikraštį ir pareikštus pageidavimus mielai stengsimės įgyvendinti.

• Čiurlionio ansamblis, pardavęs savo rezidenciją, keliasi į Lietuvių Namus. Ansambliui bus įrengti du kambariai repeticijoms ir trečiasis — ansamblio archyvuui bei administraciniams reikalams.

ATIDEJO PIETUS

Dėl susidėjusių aplinkybių Vysk. Valančiaus lit. mokyklos rengiami pietūs, vasario 17-tąją neįvyks.

ŽYMUS INDELIS LIETUVIŲ KALBOS ISTORIJA

Pereitais metais išėjo iš spaudos dr. Petro Joniko studija — Lietuvių Bendrinės Rašomosios Kalbos Kūrimasis antroje XIX a. pusėje. Išleido Pedagoginis Lituanistikos Institutas 1972 m. Chicagoje.

Tai mokslo darbas, užpildęs dar vieną mūsų kalbotyros spragą, jaučiamą nuo pat Nepriklausomybės laiku.

Lietuvių bendrinės rašomosios kalbos reikalas, pasak autorių, iškyla 19 šimtmėčio viduryje, kada atsiranda daugiau rašančių žmonių, pasirodo daugiau knygų ar šiaip spaudos leidinių. Kiekvienas autorius rašė tada sava tarme ir iš dalies sava, individualia, rašyba. Kitų tarmių žmonėms tokie raštai buvo sunkiai paskaitomi. Reikėjo surasti raštams tokia tarmė ir rašyba, kuri būtų lengvai suprantama viso krašto žmonėms.

Įvade aptaręs bendrinės rašomosios kalbos sąvoką, jos funkcijas bei uždavinius, autorių plačiai apžėgia visą ano (1850-1900 m) laikotarpio lietuvių bendrinės rašomosios kalbos kūrimosi vyksmą su to laiko kalbininkais, mokslo bei rašto žmonėmis ir jų darbais. Čia nagrinėjami Daukanto, brolių Juškų, Ivinskio raštai (tarmė ir rašyba) ir jų pastangos surasti kelią į bendrinę rašomąją kalbą. Kalbininkai Baranauskas, Jaunius, Schleicheris, Kuršaitis apsprendžia tarmės ir rašybos principus rašomajai kalbai. Vėliau aušrininkai pradeda leisti pirmą tautinės minties laikraštį 'Aušra'.

Vasario 6-10 d. Clevelande su savo naujausia programa pasirodys Al Sirat Grotto cirkas, kuriame po kelių metų nebuvimo vėl dalyvauja šunų dresiruotojas Victor Julian su savo keturkojais draugais. Šis nedidelis šuniukas su savo numeriais prajuokina publiką iki ašarų. Skubėkite įsigyti biļietus iš anksto. Sekite Dirvoje spausdinamus skelbimus.

(Mažajoje Lietuvoje), pasirinkę laikraščio kalbos pagrindu aukštųjų vakariečių tarmę.

talę ir juos sinchronistiškai jungia į visą bendrinės rašomosios kalbos kūrimosi slinktį.

Pasinaudodamas anų ir vėlesnių laikų visais galimais šaltiniais, Jonikas analizuoja kiekvieną rašybos ar tarmės siūlytą autorių projektą, teoriją ar kalbos de-

tales ir juos sinchronistiškai jungia į visą bendrinės rašomosios kalbos kūrimosi slinktį.

K. Vėlyvis

WANTED AT ONCE
1ST CLASS
ALL AROUND MACHINISTS
Company paid benefits. Overtime.
DAY SHIFT
FREDON CORP.
1400 E. 222
EUCLID, OHIO
216-531-1780 (4-6)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN
DIE MAKERS
Must be able to set up work from blue prints & close tolerance also
DIE REPAIRMEN
Build and repair stamping dies. Experienced only. Good hourly rate & benefits. Steady work. Apply or call—Mr. De Marco
CLEVELAND METAL STAMPING CO.
3110 Payne Ave., Cleveland, Ohio
216-771-5100 (6-10)

WANTED JOURNEYMEN
OR
1ST CLASS SKILLED
LATHE HANDS
MILL HANDS
GRINDER HANDS
SURFACE (I-D-O-D)
AIRCRAFT PARTS
Must be able to set up work from blue prints and close tolerance.
FOR ALL SHIFTS.
NORWOOD PRECISION PRODUCTS
19540 ALLEN RD.
MELVINDALE, MICH. 48122
313-383-5700 (5-11)

WANTED JOURNEYMEN
OR
1ST CLASS SKILLED
WELDER
ELECTRIC & ACETYLENE
MAINTENANCE MEN
JOURNEYMAN OR 8 YR. IN-TRADE
also
MACHINISTS
Must be able to set up work from blue prints & close tolerance.
FOR ALL SHIFTS.
Steady work for qualified men, and all fringes.
APPLY IN PERSON
BALL RUBBER & PLASTICS
521 Hilltop Rd.
St. Joseph, Michigan
An Equal Opportunity Employer (5-9)

FACTORY WORKERS F/M
Immediate temporary assignments in the Warminster area for order pickers, light factory and assembly line workers. Never a fee. These jobs are available for a three month period. Working hours 8 a.m. to 4:45 p.m. Excellent working conditions, good pay. Please call or apply
MANPOWER
TEMPORARY
SERVICES
530 W. Street Rd.
Warminster, Pa.
674-0720 Mrs. Gloria Mintz (5-6)

EXPERIENCED
MACHINISTS
1st & 2nd Shift
TURRET LATHE
MILLING MACHINE
SURFACE GRINDER
I.D. and O.D. GRINDER
AUTOMATIC SCREW
MACHINE
ERICKSON TOOL
CO.
34300 Solon Rd.
Solon, Ohio 44139 (6-12)

Skaityt ir platinkit
DIRVA

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

FOR SALE
Commercial property rented, good income East 185 St. Principals only. Call: 449-0665. (3-6)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
OR
1ST CLASS SKILLED
TOOLMAKERS
AND
MACHINISTS
Growing powdered metal firm needs full time permanent employees for expanding tool room. Precision tool making experience desired. First or second shift, good pay and secure future. To get in on the ground floor apply to

SINTERED METALS
DIVISION
Sealed Power Corporation
475 NORTH CENTENNIAL ST.
ZEELAND, MICHIGAN 49464
We are an equal opportunity employer (3-9)

TOOLMAKERS
Journeyman or a minimum of 9 years experience required. Must be able to operate all Tool Room Machinery and work to close tolerances. Good wages and fringes. 5 day work week. Day shift only.
For interview contact:
HARDY RATCLIFF
THE BUNTING BRASS & BRONZE
SUBSIDIARY OF NL INDUSTRIES
715 SPENCER ST.
TOLEDO, OHIO 43609
An Equal Opportunity Employer
Male Female

MACHINE
REPAIRMAN/
REPAIRWOMAN
Journeyman or a minimum of 9 years experience required. Should be familiar with all types of production turning equipment. Good wages and fringes. 5 day work week. Day shift only.
For interview contact:
HARDY RATCLIFF
THE BUNTING BRASS & BRONZE
SUBSIDIARY OF NL INDUSTRIES
715 SPENCER ST.
TOLEDO, OHIO 43609
An Equal Opportunity Employer
Male Female

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

yra jūsų kaimynystėje ir teikia visus finansinius patarnavimus. Automatinė, kompiuterizuota apskačiavimų sistema.

★ Paskolos nekilnojamam turtui įsigyti, naujoms statyboms, priestatams ir remontui.

★ Už reguliarius taupymo indėlius mokama 5¼%

Už terminuotus taupymo pažymėjimus mokama 6½% — 7½%

TAUPYMO INDELIAI IR PAZYMĖJIMAI APDRAUSTI IKI \$20,000.

Išduodami kelionių čekiai, orderiai, priimami mokesčių įmokėjimai, elektros, dujų ir telefono sąskaitos, parduodami JAV bonai.

★ Pasinaudokite jums arčiausiai esančios įstaigos patarnavimu!

798 East 185 Street, Cleveland, Ohio 44119
6712 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103
13515 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio 44112
14406 Cedar Rd., University Hts., Ohio 44121

★ DARBO VALANDOS
Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:30 iki 4:00 • Penktadienį 9:30 iki 6:00 • Šeštadienį 9:30 iki 2:30 • Pirmadienį uždaryta. • Pagrindinė įstaiga E. 185 St. atidaryta iki 2:30.

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA
936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir bŕnūs William yra licenzijuoti direktoriai ir baldamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatingą patarnavimą.

Jolanda Mickevičiūtė įteikusi auką \$17.50 prie naujai įgytos Dirvos renkamos mašinos.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

TARP DVIEJŲ AUKLIŲ — VAIKAS BE GALVOS

Dr. K. Drangelis, didelis Lietuvos mylėtojas ir veiklus senosios kartos visuomenininkas padovanojo Nepriklausomai Lietuvai per Čiurlionio Galeriją dail. A. Žmuidzinavičiaus paveikslą "Regėjimas". Dovanojimo raštą be Dr. Drangelio dar pasirašė, kaip Čiurlionio Galerijos tvarkytojai, dail. Z. Kolba ir dail. M. Šileikis.

Metų metais besiginčijant dviem lygiagrečiai veikiančiom to galerijos organizacijom įvyko taip kaip senoji lietuvių išmintis sako: vaikas liko be galvos — A. Žmuidzinavičiaus "Regėjimas" iškeliavo iš jėzuitų pastogės ir dabar yra pardavinėjamas, belaukiant pinigingo pirkėjo. (da)

• Dail. Vladas Vaitiekūnas pakviestas ir sutiko įeiti į Čiurlionio Galerijos Direktoriatą. Jis yra vienuoliktasis direktorius, o taip pas Lietuvių Dailininkų Sąjungos pirmininkas.

• Lietuvių Rašytojų Draugijos 100 dol. premijos jury komisija sudaryta iš New Yorko apylinkėje gyvenančių rašytojų. Į ją įeina Juozas Brazaitis, Paulius Jurkus, Nelė Mazalaitė, Pranas Naujokaitis, Leo-

nardas Žitkevičius. Komisija vertins 1973 metais išleistas literatūrines knygas, Premijos mecenatas yra Lietuvių Fondas.

BALTŲ PARODA BOSTONE

Naujosios Anglijos Baltų Draugija š. m. vasario mėnesį Bostono City Hall Galerijoje ruošia 6 Baltų Menininkų Parodą. Parodoje dalyvauja sekantys menininkai: lietuviai — Viktoras Vizgirda ir Romas Višulas; latviai — Maira Dreimanis-Reinbergs ir Uldis Purins; estai — Epp Ojamaa ir Hardu Keck. Parodos lankymo valandos pirmadienį, penktadienį, nuo 10 iki 4 val. ir šeštadienį, nuo 10:30-3:30 val.

Parodos atidarymas įvyks vasario 4 dieną, 7 val. vakare. Atidaryme dalyvauja su pakvietimais. Kvietimų reikalu prašome skambinti Danutei I bickienei 327-8076 arba Irenai Veitienai 698-1990.

• Vytautas Abraitis bus pagrindiniu kalbėtoju Vasario 16 minėjime Bostone, kurį rengia ALT Bostono skyrius vasario 17 d.

• Vasario 16 minėjimas Cambridge, Mass. bus vasario 10 dieną, 2 val. Minė-

jimą ruošia šv. Mergele Marijos Nekalto Prasidėjimo Lietuvių parapija. Klebonas kun. Simeonas V. Saulėnas ir asistentas kun. Jonas Klimas pradžioje atlaikys trumpas pamaldas už Lietuvą bažnyčioje. Po to parapijos salėje vyks viešas minėjimas. Minėjimą praves Elena Vasyliūnienė. Meninę dalį atliks solistas baritonas kun. Vincas Valkavičius. Fortepijonui jį padės dr. Vytenis M. Vasyliūnas. Lietuvių Moterų Draugijos Ketvirtoji Kuopa, su pirmininke Anele Ambrozaitiene pavaišins kava ir sumuštiniais. Bus pravesta rinkliava mūsų veiksmams byloje už Lietuvos laisvę paremti. Gausiai Vasario 16 minėjime dalyvaudami parodysime savo rūpestį bei meilę Lietuvai, mūsų tėvų bei protėvių žemei.

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Kenoshos ALTO skyrius Vasario 16 šventės minėjimą rengia Kenoshoje, š. m. vasario mėn. 10 d., 3 val. p. p. šv. Petro parapijos salėje, 3100 — 23rd Ave.

Bus ir meninė programėlė.

Tą pačią dieną, 8 val. ryte šv. Petro parapijos bažnyčioje bus atlaikytos šv. Mišios už Lietuvą.

MINĖS KLAIPĖDOS KRAŠTO ATVADAVIMO SUKAKTĮ

New Yorko jungtinės organizacijos: Savanorių kūrėjų sąjunga, Ramovėnai, šaulių Simo Kudirkos kuopa ir Mažosios Lietuvos bičiulių draugija, sausio mėn. 27 d. evangelikų parapijos salėje Woodhavene ruošia Klaipėdos Krašto atvadavimo 51 metų sukaktį. Šia proga bus atlaikytos ekleminės pamaldos, kurias laikys kun. P. Dagys su pranciškonu Viktoru Gidžiūnu. Pamaldos prasidės 2 val., o 3 val. parapijos salėje įvyks pobūvis. Bažnyčioje giedos solistas M. Razgaitis. Laikė pobūvio kalbą pasakys žinomas Klaipėdos Krašto veikėjas M. Gelžinis. Minėjime dalyvaus visų organizacijų atstovai ir mūsų veiksniai. (kk)

• Stasys Gudas, tautinių organizacijų veikėjas, ALT S-gos 1-jo skyriaus narys, sunkiai susirgo ir paguldytas ligoninėn, kur jam padaryta vidurių operacija. Linkime jam greitai pasveikti.

• Kun. P. Dagiui, New Yorko lietuvių liut. evang. parapijos klebonui š. m. kovo mėn. 15 d. sukanka 70 m. amžiaus. New Yorko lietuviai ruošia pagerbimą.

• St. Catharines skautės, vadovaujamos M. Gverzdienės, gruodžio 23 d. surengė tradicines kūčias, kuriose dalyvavo daug žmonių net iš tolimesnių vietų, kaip Buffalo ir Chicagos.

• Aleks Lietunikas, iš Oak Aidge Rd., Carpentersville, Ill. 60110 ieško Jurgėlos, kuris vadinasi George Grade. Jis prašo jo atsiliepti virš nurodytu adresu.

SUPERINTENDENT
Precision, investment, casting operation. Excellent opportunity for man with precision, investment, casting experience to be Superintendent of rapidly growing operation in Columbus, Ohio. Salary and bonus. Apply call or write
FUNK METALLURGICAL CORPORATION
824 KINNEAR RD.
COLUMBUS, OHIO 43212
614-486-5398 (5-7)

7 DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTĖNAS

Balfo centro v-ba spaudos konferencijoje Chicagoje: iš k. į d. A. Pužauskas, kun. A. Trakis, kun. kleb. A. Zakaravskas, Balfo cv pirm. M. Rudienė, direktorių tarybos pirm. Vl. Selenis, Ald. Daukienė ir J. Jasaitis.

V. Noreikos nuotrauka

• PIRMAJĄ spaudos konferenciją naujam Balfo centre Chicagoje sušaukė Balfo centro valdyba sausio 16 d. Dalyvavo gausus būrys lietuvių laikraštininkų bei radijo darbuotojų. Bal-

riai išrenkami iš organizacijos veikėjų.

• PAGRINDINĖ informacija susirinkusiems spaudos bei radijo atstovams pateikė Balfo centro v-

LB Marquette apyl. pirm. J. Vaičiūnas Balfo sandėlyje prie siuntinių, parengtų Suvalkų trikampio lietuviams.

V. Noreikos nuotrauka

fo cv narys J. Jasaitis, atidares spaudos konferenciją, pirmiausia visus pakvietė apžiūrėti Balfo rūbų sandėlį istaigos rūsyje. Nors Balfo cv Chicagoje pilnai funkcionuoti pradėjo tik po nepaprasto seimo, įvykusio lapkričio mėn. Clevelande, bet Balfo sandėlys Chicagoje jau sudarytas didelis ir imponuojantis. Tai Balfo direktoriaus J. Mackevičiaus nuopelnas, nes jis atsidėjęs tvarko sandėlį, skirdamas tam daug laiko. Apžiūrint sandėlį, čia jau buvo paruošta apie 30 siuntinių su vartais drabužiais, skirtų Suvalkų trikampio lietuviams, o taip pat pakabose kabėjo nemažai išplautų ir išlygintų drabužių būsimiems siuntiniams.

• A. PUŽAUSKAS, Balfo cv narys, savo pranešime pateikė kai kurių detalių iš Balfo praeities. Balfas buvo inkorporuotas 1944.IV. 1. Taigi šiomet ši bendrinė lietuvių labdaros organizacija, ant kurios ypač yra ituzusi Maskva, švenčia 30 m. sukaktį. Prieš 30 m. kuriant Balfą, jo kūrime aktyviai dalyvavo ir lietuviai redaktoriai bei laikraštininkai. Jie iš Balfo veiklos nepasitraukia ir dabar. Balfo direktorių tarybos pirmininkas dabar yra laikraštininkas Vladas Selenis, kuris iš Detroito specialiai buvo atvykęs į spaudos konferenciją, gi cv narių tarpe matome Naujienų red. A. Pužauską, radijo darbuotoją Ald. Daukienę ir LŽS cv vicepirm. Vyt. Kasniūną. A. Pužausko žiniomis ilgiausia Balfo direktoriais yra išbuvę: adv. S. Bredes (24 m.), a.a. N. Gugienė (22) prel. J. Končius (20) ir t.t. Clevelande įvykęs seimas užbaigė seną tradiciją: nuo to laiko direktorių nebedeleguoja Alta sudarančios srovės, visi Balfo direkto-

bos pirm. Marija Rudienė. Ji džiaugėsi, kad savas labdaros organizacijas turi tik civilizotos bei kultūringos tautos, jų tarpe ir lietuviai savąjį Balfą. Nors Maskva ir jos agentai stengiasi Balfo vardą sukompromituoti, bet esmėje jie tik išgarsina šią bendrą visų laisvųjų lietuvių labdaros organizaciją. Po Balfo seimo Clevelande Balfo centras Chicagoje jau gavo 34,850 dol. aukų, taip pat 1,600 dol. palikimą iš vieno Kanados lietuvių ir 9,000 dol. už Brooklyne parduotą buvusį Balfo namą, kurs nešęs nuostolį. Dabar gi, dalinantis patalpomis su Alta, už istaigos ir sandėlio nuomą tereikia mokėti tik 80 dol. mėnesiui. Išskyrus vieną raštininkę, istaigoje nesamdoma daugiau tarnautojų ir tuo sutaupoma lėšų. Pirmininkė paminėjo, kiek daug laiko istaigos bei sandėlio darbui skiria A. Daukienė, J. Mackevičius ir kiti cv nariai. Šiuo metu Balfo organizacija turi 4,000 nario mokestį apsimokėjusių narių ir vėl žengia plačiu bei tvirtu vienybės bei bendro darbo keliu.

• VL. SELENIS ir kun. A.

Muzikinė grupė 'Vytis' lietuviai Televizijoje pasirodymo metu. J. Šalmienės nuotrauka

P A D Ė K A

A. A.

GEDIMINAS ŽEBERTAVIČIUS

mirė 1974 m. sausio 8 d., palaidotas sausio 12 d. Visų Sielų kapinėse, Clevelande.

Nuoširdžiai dėkoju kun. Angelaičiui už maldas koplyčioje, šv. Mišias ir prasmingą pamokslą, Clevelando ramovėnams už a. a. Gediminui parodytą pagarbą, už nešimą karsto, ypač jų atstovui už nuoširdžią kalbą atsisveikinant.

Ačiū Lietuvių Fondo atstovui ir aukotojams, įamžinant a. a. Gediminą Lietuvių Fonde.

Ačiū visiems dalyvavusiems laidotuvėse, aukojusiems šv. Mišioms, prisiminusiems gėlėmis.

Ačiū Jakubs laidojimo įstaigai už patarnavimą.

Liūdinčių giminių vardu

Vincas Žebertavičius

Vienerių metų mirties sukaktis

A + A

JUSTINAS ŠIRVAITIS.

Jau sueina vieneri metai, kaip negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą vyrą ir tėvą, kurio netekome 1973 m. vasario 4 d.

Nors laikas bėga, bet mes jo niekad negalėsime užmiršti. Tegu gailestingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę.

Už jo sielą šv. Mišios bus atnašaujamos vasario 3 d. 12 v. Naujosios parapijos bažnyčioje.

Maloniai kviečiame visus — gimines, draugus ir pažįstamus kartu su mumis pasimelsti už a. a. Justiną Širvaitį.

Nuliūdę: žmona, duktė, sūnus ir marti

A. A.

MARTAI GEDGAUDIENEI

mirus Kalifornijoje, jos dukrai MIRGAI, sūnams MINDAUGUI, KĘSTUČIUI, VYKINTUI ir jų šeimoms užuojautą reiškia

Irena ir Vladas
Norkai